

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (1179) 1972 RUGSĖJO-SEPTEMBER 7

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Ašies bejieskant

Nėra abejonės, kad religinės-tautinės mūsų institucijos yra svarbi visuomeninio gyvenimo dalis. Išeivijoje jos atliko ir atlieka didžios reikšmės misiją, juoba, kad jos atsirado beveik drauge su pirmaisiais ateiviais. Toje betgi srityje, šalia didelių nuopelnų, yra ir didelių rūpesčių. Pagrindinis jų yra tas, kad religinės lietuvių institucijos gali nuliutvėti ankščiau nei pati mūsų išeivija. Vienur kitur jau matyti tokios linkmės ženklai. Dėlto, matyt, nepripuolamai šis klausimas iškilo ir pasaulio lietuvių jaunimo kongreso svarstymuose, ir JAV lietuvių katalikų kunigų suvažiavime Marianopoly. Jaunimas pastebėjo, kad nėra planingai tvarkančios rankos lietuvių religinėje srityje, kad trūksta religinės dinamikos, pagauančios jaunimą visos išeivijos mastu. Panašią mintį iškėlė p. Kutkus lietuvių kunigų suvažiavime, pabrėždamas, kad nėra centrinės ašies, apie kurią teltųsi religinis mūsų išeivijos gyvenimas. Mintis, žinoma, nėra nauja. Ji buvo keliamą ir "TŽ" skiltyse, ir kitur, bet iki šiol nesusilaukė deramo atgarsio. Gerai, kad ji vėl keliamą — geriau vėliau negu niekad. Ar ji ši kartą susilauks didesnio dėmesio atsakingųjų sluoksniuose, niekas dar negali pasakyti, bet gera bent tiek, kad kunigų suvažiavimas tam reikalui studijuoti išrinko komisiją. Ar pastaroji išeis viešumon su konkrečiu planu, ar pasistengs iškeltą mintį tyliai palaidoti, pamatysime netolimoje ateityje.

Kur glūdi problemos šaknys? Lietuvių išeivijos religiniai reikalai yra nelietuvių hierarchų tvarkomi. Mūsų parapijos su šimtais kunigų yra vietinių nelietuvių vyskupų priklausomybėje. Dalis lietuvių kunigų dirba nelietuvių parapijose, o dalis nelietuvių kunigų — lietuvių parapijose, daugiausia J. A. Valstybės. Turime išeivijoje du vyskopus, bet be jokios tvarkomosios galios. Jie atlieka gražią misiją moraline prasme, bet neturi įtakos lietuvių parapijų ir vienuolių tvarkymą. Lietuvių vienuolių, kurios tiesiai priklauso nuo Romos, yra geresnėje būklėje, nes gali tvarkyti savarankiškai savo viduje, nors sielovados darbe negali išvengti vietinės hierarchijos. Tokioje būklėje ypač nukentčia lietuvių parapijos. Vietiniai vyskupai tvarko jas pagal vietos sąlygas — jei nėra lietuvių kunigo, skiria nelietuvių, o jei turi kuniją parapiją sparčiau nuliutvinti, gali lengvai sudaryti atitinkamas sąlygas, reikalaujant lietuvių kalbos šiaurinio ir pan. Yra vietovių, kur lietuvių kunigas negali būti pilnai lietuviškas, nes varžo vietinis vyskupas, besistengiantis būti didesniu anglo-amerikiečių nei katalikų. Jei kuri parapija nusilpsta sumažėjus parapijiečių skaičiui, vyskupas perdaug nesisilioja — perduoda parapiją kitai tautybei. Žinoma, kai parapija pasiekia mirties tašką, kitos išeitės nėra, bet čia kalbame apie atvejus, kai parapija su vyskupo parama dar gali egzistuoti. Tokiais ir kitokiais atvejais nėra atitinkamo lietuvių išeivijos autoriteto, kuris galėtų savo tautybės reikale pagelbėti.

Kokios galimybės šiai problemai spręsti? Kaikas siūlo lietuviams katalikams atsisukti nuo Romos ir sudaryti autonominę Bendriją. Bet tai atskaltų bei sektų kelias, visai neprimintinas lietuviams katalikams ypač šiais ekumenizmo laikais. Į tokį kelią norėjo pastūmėti sovietiniai okupantai Lietuvoje, bet nerado pritarimo. Nėra pagrindo tokiame keliui ir išeivijoje, kuriai platesnės perspektyvos atsiveria visuotinėje Bendrijoje. Jau daug geresnis kelias yra tu, kurie siūlo įsteigti atskirą lietuvių išeivijos vyskupiją, priklausomą tiesiai nuo Romos ir tvarkomą lietuviu vyskupu. Jai priklausytų visi lietuvių katalikai, gyvenant už Lietuvos ribų. Būtų panaši padėtis kaip Vokietijoje tautinių delegatų laikais. Ar tai įvykdomas dalykas šiuo metu, kai lietuviai pastoviai įsikūrę, tenka suabejoti. Iš lietuvių pusės kliūčių, žinoma, nebūtu, bet jos atsirastų iš Romos ir hierarchijos pusės. Jei lietuviams būtų leista steigti vyskupiją, tai šios privilegijos pareikalautų ir kitos gausios tautybės. Tada surytų teritorinių vyskupijų struktūrą, primenytę tautinių padučių. Bene pats realiausias ir prieinamiausias sprendimas yra pačių lietuvių katalikų sielovados centro sudarymas JAV-se. Parapijų, institucijų ir organizacijų atstovai savo suvažiavime turėtų išrinkti pajėgūs asmenis, kurie sugebėtų ir planuoti, ir veikti, ir specialistus kooptuoti. Turint tokį autoritetinę vienatę, ypač, yra įmanoma dar daug ką padaryti ir esamos sąlygos. Su juo skaitytųsi ir JAV-bių vyskupai, ir Roma. Tai būtų pirmas žingsnis į tolimesnį religinių lietuvių reikalų tvarkymą. Kol lietuviai patys ta linkme nepajudės, svetimieji už juos to nepadarys.

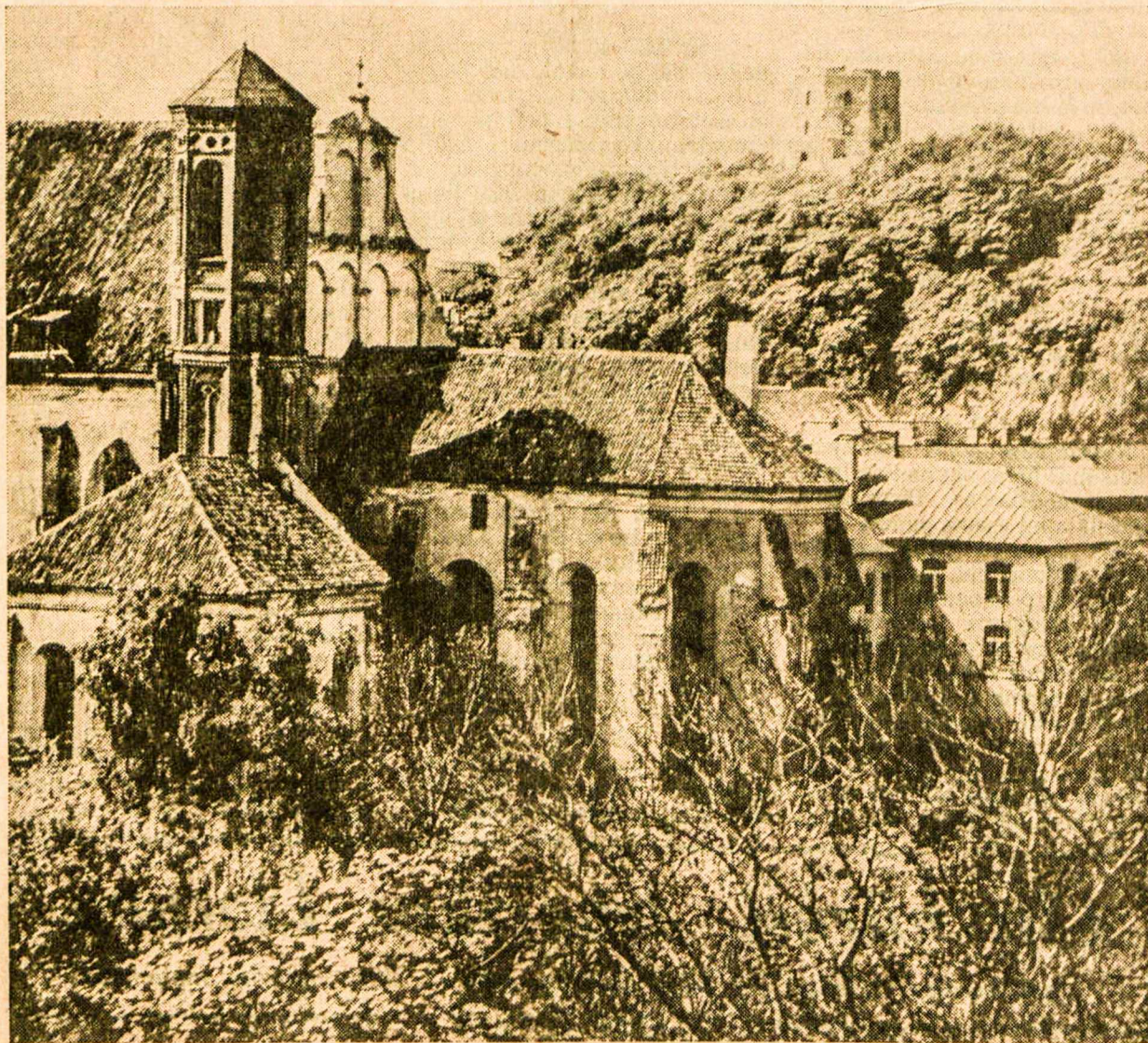
Kanados įvykiai

PASKELBĖ PARLAMENTO RINKIMUS

Otavon iš atostogų sušaukti federacinio parlamento nariai patvirtino vyriausybės paruoštą įstatymą, įsakantį nuo rugpjūčio 7 d. streikuojantiems Britų Kolumbijos uostų darbininkams tuojau pat grįžti į darbą, nes uostuose pakrovimo laukia apie 30 milijonų bušelių rugių, skirtų Japonijai, Sovietų Sąjungai ir Kinijai. Jeigu nepavyks susitarti su darbdaviais, streiką leisdiama atnaujinti š.m. gruodžio 31 d. Nutraukti streiką premjeras P. E. Trudeau priverstė artėjantį federacinio parlamento rinkimai. Priėmus streikininkus darban grąžinantį įstatymą, jis paskelbė rinkimų datą — š. m. spalio 30 d. Į rinkimus premjeras P. E. Trudeau planuoja eiti su Kanados vienybės šūkiu, o opozicijos vadas R. Stanfieldas — su darbo pažadais kanadiečiams. Palestame parlamente liberalai turėjo 147 atstovus, konservatoriai — 73, NDP socialistai — 25, kreditistai 13, du atstovai buvo nepriklausomi. Rinkiminis vėjus ir patys rinkimai ši kartą gali susilaukti nemažą kanadiečių dėmesio dėl didelio neapsisprendusių skaičiaus. Nemažonų pokštą premjerui P. E. Trudeau gali iškirsti trečiam streikui pasirodę Ka-

nados paštininkai, kuriems streiko teisę yra suteikusi liberalų vyriausybė. Pašto ministerio J. P. Cote pasiūlytą 13% atlyginimo padidinimą sekantiems trejiems metams jie jau yra atmetę, nors toks papildas pareikalautų \$60 milijonų. Pasak J. P. Cote, visiems paštininkų reikalavimams patenkinti vien tik pirmais metais reiktų \$120 milijonų papildomos sumos. Paštininkams taipgi nepatiko Otavoje jau įvestų laškams skirstyti automatiniai mašinos, prižiūrimos naktiniais peržiūrinėjimo kategorijomis. Jie grąšina suletinti pašto paslaugas, nors Kanados paštas dėl savo vėžiškio darbo jau seniai yra tapęs pajukos objektu. Parlamento paleidimas rinkimams dabar paštininkams sudaro puikią progą skelbti streiką prieš parlamento rinkimus, kuriuos nuo Kalėdų darbynečio skiria tik pusantro mėnesio.

Britų Kolumbijos provincinio parlamento rinkimai baigėsi netikėta staigmena — provinciją išstiga dvidešimtmetį valdžiusis socialinio kredito partija sutruškinimo NDP socialistai su naujuoju vadu D. Barrett. Socialistai parlamente gavo 38 vietas, socialistas (Nukelta į 7-tą psl.)

Lietuvos sostinės Vilniaus viena garsiausių šventovių — Bernardinų bažnyčia, statyta 15-16 šimtmečiuose. Ir dabar ji tebėstovai kaip lietuvių tautos tikėjimo liudininkė. Ant kalno matyti Gedimino pils, liudijanti lietuvių tautinę bei valstybinę sąmonę ir naujos laisvės bei nepriklausomybės viltį

Ambasadorius nedrįso, rašytojas prabilo

Nepasakyta laureato A. Solženicino kalba paskelbta Nobelio premijų metraštyje

Apie didįjį rusų rašytoją Aleksandrą Solženiciną jau daug rašyta, bet prasiskverbiant vis naujų žinių apie jo kovą su komunistine spauda. Jo, kaip Nobelio laureato, kalba, kuri turėjo būti pasakyta primant premiją, nebuvo pasakyta, bet visai neseniai pasiekė laisvąjį pasaulį slaptais keliais ir yra atspausdinta Nobelio premijų fondo metraštyje. Tą kalbą tekstą persiūsti Švedijon buvo prašytas Švedijos ambasadorius Maskvoje Gunnar Jarring, bet atsisakė. Iki šiol nėra žinoma kuriais keliais laureato kalba pasiekė Vakarus.

A. Solženicino kalba, kiek matyti iš paskelbtų ištraukų, yra sukrečianti visus — rytiečius ir vakariečius. Ji rado nepaprastą susidomėjimą visur. Dėlto verta atkreipti dėmesį bent į kai kurias ištraukas.

Komunistų persekiojamas laureatas, išbuvęs 11 metų koncentracijos stovyklose drauge su kitais rašytojais, pirmiausiai prisimena savo mirusius plunksnos draugus:

Kad galėčiau kopti ant pakylės, nuo kurios skaitoma Nobelio premijos kalba... aš kopčiau ne tris ar keturis dirbtinius laiptus, bet šimtus jų ir net tikstančius — stacijas, atkaklius, apšalusius laiptus, vedančius iš tamsos ir šalčio, kur likimas leido išlikti, kai kiti, galbūt talentingesni ir stipresni, žuvo. Šiandieną stoviu aš čia, lydimas žuvusiųjų šešėlių, nulenktai galva, leidamas kitiems atėti čia pirmą mane. Stoviu aš čia, bet kaip atspėsiu, ką jie būtų norėję pasakyti?

Pacitavęs filosofo V. Solovjovo mintį apie žmogų skirtą kelią, eja jis ir grandinėmis su rakinčiais turi išpildyti ratą, dievu nubrėžtą. A. Solženicinas rašo:

Literatūra yra gyva tautos atmintis. Ji išsaugoja ir atgaivina tautoje šalies praeitį tokioje formoje, kuri yra laisva nuo iškreipimo ir šmeižto. Tuo būdu literatūra, drauge su kalba, saugo tautos sielą. Ir vargas tautai, kurios literatūra yra jėgos drumsčiama. Tai nėra tik "spausdinimo laisvės" pažeidimas. Tai yra tautos širdies paralyžavimas, atminties naikinimas. Kai rašytojai (kaip Rusijoje) yra priversti kurti slapta, jie mirė, negirdint jokio savo rašyto žodžių aidų, — yra ne jų asmeninė tragedija, bet visos tautos gedulas, pavojus visai tautai... kartais pavojus visai žmogui.

A. Solženicinas nepagaillai karčių žodžių ir Vakarams, ir Rytams, nes smurtas vyravauja visur. Jis primena Čekoslovakijos okupavimą, lėktuvų ir žmonių gro-

bimus, sprogdinimus, konfliktus. Tai esą blogio jėgų reiškiniai, jėgų, kurios yra pasiryžusios sukreisti ir sunaikinti visą civilizaciją. Anot rašytojo: "Joms gali pasisekti."

Ypač stipriai kritikuoja laurateas vakariečius, siekiančius dūstantį šauksmus, sunaikintą gyvybę, kol visa tai yra toli ir jų neličia. Tai esą būdinga ir Jungtinėm Tautom. Dėlto jos esančios "nemoralinė organizacija nemoraliam pasauliui". Ji sauganti tikrai laikurių tautų laisvę, bet nekreipianti dėmesio į paprastų asmenų nuolankius šauksmus. Vakariečių politika Sov. Sąjungos atžvilgiu A. Solženicinas palygina su ju laikysena Hitlerio atžvilgiu 1938 m.

Bailus civilizotas pasaulis nerado kitos pasipriešinimo priemonės staigiai iškilusiai barbarijai, kaip tik nuolaidas ir šypsnius.

Baigdamas savo kalbą, iškilusis autorius sako:

Ką gali padaryti literatūra prieš tokį atvirą, radikalių smurto antpuolį? Neužmirškime, kad smurtas negyventojai savi ir negali egzistuoti. Jis neišvengiamai remiasi melu. Vienintelis smurto užuovėja yra falsifikacija. Ji yra vienintelė smurto atakima. Kiekvienas žmogus, kuris kartą paskelbė smurtą savo metodu, neišvengiamai turi pasirinkti melą savo principu... Bet rašytojai bei menininkai gali daugiau pasiekti — jie

Pradėta svarstyti Brazinskų byla

Turkijos teismai, keičiantis vyriausybėms ir neatlaidžiai spaudžiant Sov. Sąjungos valdžiai, matyt, turi sunkumų su Prano ir Algirdo Brazinskų byla. Nėkarta ji buvo jau svarstyta, spėsta, kartais palankiai, kartais ne, bet galutinio sprendimo ir po 22 mėnesių dar nėra. Rugpjūčio 23 d. jų byla vėl pradėta svarstyti Turkijos teismo Ankaroje ir atidėta iki rugsėjo 12 d. Brazinskai, kaltinami nužudymu, lėktuvo pagrobimu, nelegaliu ginklų turėjimu, pareiškė esą Lietuvos pogrindžio nariai ir turėję išvykti užsienį jo nurodymu. Jokios intencijos žudyti jie neturėjo. O kad žuvo lėktuvo patarnautoja, tai piloto ir įgulos kaltė, nes jos nariai pradėjo šaudyti. "Mes neturėjome jokio noro panaudoti savo ginklus. Mes tenorėjome taikingu keliu pasiekti Turkiją ir, lėktuvu pakilus, mes apie tai raštu pranešėm lėktuvo vadovui." Be to, Brazinskai pareiškė nesąjoniškumą Sovietų piliečiai. "Mes esame Lietuvos piliečiai ir pogrindžio

gali įveikti melą. Kovoje su melu menas visuomet laimėjo ir visuomet laimės! Vienas tiesos žodis svers daugiau už visą pasaulį.

Reikia stebėtis rašytojo drąsa: juk jis priešinasi milžiniškai jėgai, galima sakyti, vienas. Kaip ši kartą reaguos Kremlius, galima tik spėlioti. Kompartija savo spaudoje, žinoma, atsilieps, ji niekindama ir toliau. Kai ankščiau A. Solženicinas parašė viešą laišką Maskvos patriarchui Pimenui ir priminė, kad Ortodoksų Bendrija tvarko ateistai, kompartija tylėjo, bet viešu laišku atsiliepė vienas ortodoksų kunigas, matyt, iš bendradarbių grupės. Tas laiškas buvo paskelbtas Prancūzijos katalikų spaudoje. Jo autorius išreiškia pagarbą rašytojui, bet kartu apgailestauja, kad jis savo laiško adresavo asmeniui, kuris negali atsakyti. Dėlto rašytojo laiškas esąs patriarcho ir tikinčiųjų įžeidimas. Ortodoksų Bendrija negalinti veikti pogrindyje. Vienintelis kelias į egzistuoti esąs dabartiniai valstybiniai rėmai. Esą rašytojas turėtų tai suprasti. Skaitytojai betgi aišku: A. Solženicinas supranta esamą būklę neblogiau, kaip laišką autorius; jis betgi drįsta priminti, kad ortodoksų viršūnės eina pertoli. Jos pirmoji eilė tarnauja ateistiniam režimui, kuris pačių hierarchų rankomis siekia sužlugdyti ortodoksiją. M.

organizacijos Sov. Sąjungoje nariai."

Brazinskų byla kiek pasunkėjo, kai apeliacinis Turkijos teismas nusprendė, kad jų nusikaltimas nesąs politinis. Iš papildomų kaltinamųjų pareiškimų matyti, kad minėto teismo sprendimas labiau palankus sovietų pusei, kuri tvirtina, kad Brazinskai esą kriminaliniai nusikaltėliai.

Yra žinių, kad į kaimyninį kraštą — Graikiją pabėgo sovietų laivo "Išon" septyni jūrininkai su savo kapitonu priešakyje. Jie esą ukrainiečiai ir lietuviai. Graikų įstaigos svarsto jų prašymą politinės globos teisėmis gauti.

Didžioji pasaulio spauda apie Brazinskų bylą gana plačiai rašo — spausdina AP agentūros ir kitų šaltinių žinias. Jose mini, kad sovietai reikalavo grąžinti Brazinskus, bet Turkia nutarė teisti juos savo krašte. Iš kitų šaltinių žinoma, kad sovietų spaudimas nesumažėjo.

Pasaulio įvykiai

PASAULINĖ OLIMPIADA MIUNCHENE PRAEJUSIA SAVAITĖ NUSTELBE DU SPORTO ĮVYKIAI — šachmatų čempionato baigmė Islandijos sostinėje Reikjavike ir pirmasis sovietų-kanadiečių profesinių ledo ritulio rinktinų susitikimas Montrealyje. Sachmatininkų čempiono karūną Reikjavike laimėjo 29 metų amžiaus amerikietis Bobby Fisher, 12,5:8,5 taškų santykiu įveikęs ligšiolinį čempioną Borisą Spaskį, 35 metų amžiaus. Žaidynės buvo nutrauktos po 21 susitikimo, B. Spaskiui telefonu prispazinus galutinį pralaimėjimą. Tai buvo skaudus smūgis sovietų kompartijai, kuri niekaip neįstengia atskirti sporto nuo politikos. Sachmatininkų čempionais pastaruosius 35 metus buvo Sovietų Sąjungos atstovai — B. Spaskis, T. Petrosianas, M. Botvinnikas ir M. Talis. B. Fisher yra pirmasis amerikietis, išsikovojęs pasaulio čempiono vardą. Daug kas jį laiko šachmatų Mocartu, nes sachmatais žaisti pradėjo 8 metų ir JAV sachmatininkų čempionu tapo 15 metų. Taigi, tokiame amžiuje, kai "wunderkindas" W. A. Mocartas skynė laurus muzikoje. Naujojo čempiono B. Fisher populiarumui gerokai kenkė egoizmu nuspalvintas temperamentas, operos primadoną primenantis laikysena. Tačiau laimėjimą jis pasiekė neabejotinai pranašumu, nors sovietai buvo išklė absurdišką kaltinimą, kad amerikiečiai naudoja specialias dujas B. Spaskio susikonzentravimui trukdyti. Islandiečiai, kruopščiai patikrinę salę, rado dvi negyvas muses, kurioms skrodimo buvo nutarta nedaryti. Iš bendros \$125.000 sumos laimėtojas B. Fisher gavo \$78.125, pralaimėjęs B. Spaskis — \$46.875. Panašia proporcija bus pasidalinti ir kiti \$125.000, paaukoti britų pramonininko J. Slater ir Britanijos vyriausybės dar neišleisti užsienin. B. Spaskis, kaip pasaulio čempionas, iš Sovietų Sąjungos vyriausybės kas mėnesį gaudavo apie 600 rublių ir keturių kambarių butą. Dabar šios privilegijos, atrodo, bus nutrauktos.

PIRMASIS SUSITIKIMAS

Ledo ritulį kanadiečiai laiko savo tautiniu sportu. Olimpines ledo ritulio žaidynes ilgus metus dominavo Kanados sporto klubai ir iš mėgėjų sudarytos rinktinės, kol pagaliau 1964 m. laimėti pradėjo užmaskuotais profesionaliais pagrindais tvarkoma ir ruošiamą Sovietų Sąjungos rinktinę. Negalėdama paakeisti olimpinį taisyklių ir savo rinktinės papildyti buvusiais profesionaliais žaidėjais, Kanada pasitraukė iš olimpinio žaidynių. Visa laiką buvo guodžiama mintimi, kad Kanados profesinių žaidėjų rinktinė sovietus lengvai suriestų į ožio ragą. Proga šiai minčiai patikrinti sudarė praejusį pavasarį gautas netikėtas sovietų sutikimas išbandyti jėgas ketveriose rungtynėse Kanadoje ir ketveriose Sovietų Sąjungoje. Iš Kanados ir JAV ledo ritulio profesinių klubų busutelkta beveik 30 geriausių kanadiečių ledo ritulio žaidėjų, kuriuos klubai perka ir maino už milijonus dolerių ir kuriems jie moka pasakiškas algas. Montreale arenon rugsėjo 2, šeštadienio vakarą, sugrūžė 19.000 žiūrovų stebėti ir ožio ragą riečiamos sovietinių profesionalų rinktinės. Ritulį rungtynių pradžiai išmetė pats Kanados premjeras P. E. Trudeau. Net ir atsargiausi sporto komentatoriai beveik vienbalsiai pranašavo, kad sovietai negalės laimėti nė vienerių rungtynių prieš Kanados rinktinės profesines žvaigždes. Tiesa, pirmą įvartį kanadiečiai pasiekė per pirmąsias 30 sekundžių, bet rungtynės baigėsi... sovietų pergale 7:3. Lėdo ritulio mėgėjų ant rankų nešiojami ir garbinami kaip dievai Kanados profesionalai žaidėjų visiškai pasimetę, susidūrė su sovietų rinktinės nepaprastai tiksliai pasuotėm, greičiu ir tvirtais smūgiais į vartus. Kanados pusėje iš tikrųjų žaidė žvaigždės, didesnio ryšio neturėjęs vyrų junginys, kurio kiekvienas narys savo iniciatyva stengėsi atakuoti priešo vartus. Pasuotės netgi nepasiekė mėgėjų lygio, nes dažniausiai jų nebuvo kam priimti — ritulį be kovos pasigriebdavo sovietai. Rezultatai tikriausiai būtų buvę geresni, jeigu Kanadai atstovauti būtų buvę pasirinktas kuris nors tarpusavyje geriau susižaidęs profesionalis klubas, o ne individualių žvaigždžių rinktinė. Sovietų užtikrintas laimėjimas 7:3 įvartčių santykiu galbūt privers nevieną kanadietį blaiviau

pagalvoti ir atsisakyti profesinio sporto naivaus garbinimo. Iš tikrųjų tiems profesionalams klubams pirmiausia rūpi ne sportas, bet jo pramoninė dalis ir, žinoma, pinigai. Tarpklubinės žaidynės nejučiomis primena cirką, kuriame žiūrovams linksminimui netrūksta veiksmo, vaidinio elemento, noro pasirodyti ir net kruvinių muštynių. Pralaimėjė pirmąjį susitikimą su sovietais, Kanados žvaigždžių rinktinės nariai ir pasielgė kaip eiliniai cirkininkai — iščiuožė iš aikštės, nelaukdami oficialios užbaigos, ir paskui dėl šio netakto turėjo atsiprašyti.

Pirmojo vakaro įspūdį atitaisė antrasis žaidimas Torontoe. Kanadiečiai, patyrę triuškinantį pralaimėjimą Montrealyje, persitvarkė, įjungė naujus žaidėjus ir jau žaidė ne kaip solistai, bet kaip organizuota grupė. Ši kartą kanadiečiai laimėjo 4:1 pasėkme.

KONFERENCIJA HAVAJUOSE

Dvi dienas trukusią konferenciją Havajuose turėjo prez. R. Niksonas ir Japonijos naujasis premjeras K. Tanaka. Dėmesio centre buvo JAV \$3,8 milijono metinis prekybos deficitas su Japonija ir premjero K. Tanakos planuojama kelionė Pekingą diplomatiniais ryšiams su komunistine Kinija užmegzti. Deficitui sumažinti Japonija išpareigojo už \$1,1 milijono tuojau pat pirkti lėktuvų civiliniam reikalams, uranijaus, malūnųsparnių, žemės ūki, miško ir žvejybos gaminių. Suartėdama su komunistine Kinija, Japonija ir toliau leis amerikiečiams naudotis jos teritorijoje esančiomis karinėmis bazėmis.

ATITRAUKS KARIUMENĖ

Indija ir Pakistanas sutarė atitraukti kariuomenę iš karo metu užimtų pasienio zonų iki rugsėjo 15 d. Iš tikrųjų šis sutarimas jau buvo pasiektas Indijos premjerės I. Gandhi ir Pakistano prez. Z. A. Bhutto konferencijoje Simloje, bet jo nesukbėjo įgyvendinti abi pusės. Kariuomenės atitraukimas Indijai atiduoda 1949 m. kare laimėtus keturis penktadalius Kašmiro teritorijos, į kurią ilg šiol pretenzijas reikšė Pakistanas, remdamasis Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliucija, reikalaujusia Kašmiro gyventojų plebiscito.

PROPAGANDINĖ KELIONĖ

Pakviestas Sovietų Sąjungos Moterų Tarybos, Maskvoje lankėsi negrė komunistė Angela Davis, kurią išgarsino negrų kaulinių bandymas pabėgti iš teismo salės Kalifornijoje, pareiklavęs keturių gyvybių aukos. Policija pas mėginusius pabėgti rado keturis ginklus, užregistruotus A. Davies vardu. Ji buvo išteisinta, nes kaltintoji nepavyko įrodyti, kad tuos ginklus ji buvo perdavusi pabėgimo organizatoriams. A. Davis betgi pareiškė Maskvoje, kad padėka už jos išlaisvinimą priklauso sovietų propagandinei akcijai, ir reikė vilti, kad JAV ateityje pasirinks socializmą. Ji netgi perdavė negrų, darbininkų ir kitų JAV "išnaudojamų grupių" linkėjimus Sovietų Sąjungai. Iš Maskvos kompartija negrė komunistę A. Davies siunčia į R. Berlyną, Sofiją, Prahą, Kubą ir Čilę.

MENKIŲ KARAS

Islandija, norėdama išsaugoti menkių atsargas, teritorinius vandenimis paskelbė 50 mylių juostą aplink visą šalį. Tokių plačių teritorinių vandens nesutinka pripažinti ištisą šimtmetį ten žvejoję britai ir vokiečiai. Anie 100ių laivų ir toliau žada laikyti ligšiolinės 12,5 mylių teritorinės ribos. Islandija turi tik 3 nedidilius karo laivus, ginkluotus 1903 m. gamybos patrankomis.

Tėviškės Ziburiai – lietuvių savaitraštis
Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vy. Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjų prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

*** Žmogaus laisvės samprata** jokiū būdu neprieštarauja jo pareigos jausmui, pareiškė popiežius Paulius VI. Tik pareigingumas šiais laikais dažnai yra pikt-naudojamas ir pristatomas kaip revoliucijos pagrindas, o pati revoliucija — kaip būtinybė, kylanti iš moralinio išporeigojimo. Gi revoliuciniai sąjūdžiai dažnai sau pasiglemžia absoliutinę galią viską spręsti ir todėl su savim atneša pačią konservatyviausią, laisvę varžančią santvarką. Esą negalima maišyti revoliucijos idėjos su reforma. Iš kitos pusės, negalime išplėsti iš žmogaus intymią, teisėtą ir neapčiuopiamą laisvę. Mes, Kristaus ir Jo Bendrijos šūnūs, turime būti tikrosios žmogaus dvasinės laisvės gynėjai, o tuo pačiu ir gynėjai žmogaus socialinės santvarkos, kylančios iš tos laisvės, kuri pagerbia kito žmogaus sąžinę ir visų pripažintą žmogaus teises, jų tarpe ir religinę laisvę.

*** Sv. Stepono**, pirmojo Vengrijos karaliaus karūnavimo 1000 m. sukakties proga, Belgijoje, Briuselio Švč. Jėzaus Širdies bazilikoje, kard. Jozsef Mindszenty atnašavo Mišias iš visų kraštų suvažiavusiems laisvojo pasaulio vengrams. Savo kalboje verkiandami vengrų miniai jis pabrėžė reikala visiems melstis už laisvę, už visus pavergtuosius ir už tikėjimo laisvę savo gimtinėje.

*** Visos vienuolės** Čekoslovakijoje pašalintos iš mokyklų bei ligoninių ir suvežamos į "koncentracijos vienuolynus" nuo žmonių izoliuotose vietovėse. Vienos dirbs ūkio darbus, o kitos — tuose protinių ligų ligoninių skyriuose, kuriuose ligoniai nepajėgūs suprasti, kad jos yra vienuolės. Šis prievartinis seselių izoliavimas pradėtas š. m. balandžio mėnesį.

*** Baltimorės katalikų savaitraštyje** "The Catholic Review" įdėtas to laikraščio redaktoriaus Robert J. Sievars ilgas straipsnis apie Lietuvos tikinčiųjų kovą už tikėjimo laisvę. Pateiktas 17,000 lietuvių pasirašyto laiško JT generaliniam sekretoriui pagrindinės mintys ir suminimas Simo Kudirkos bėgimo į laisvę atvejis. Redaktorius remiasi "The Christian Science Monitor" pranešimu, kad po šio laiško išgarsinimo tikintieji Lietuvoje pradėti dar daugiau varžyti, o vyskupai buvę Kremliaus priversti net parašyti ganytojinį laišką, smerkiantį parašų rinkimą ir bandantį sukelti tikinčiuosiuose abejones apie laiško JT generaliniam sekretoriui parašų autentiškumą. Paminima, kad tas ganytojiškas laiškas, užuot nuraminęs, iššaukė tikinčiųjų pasipriešinimą bei pasipiktinimą ir eilėje šventovių kunigai tikintisiems jo net neskaletė. Paskutiniu metu, pasak Sievars, vienas rusų komunistų žurnalas jau įspėjo atsargiai elgtis su tikinčiais ir nedaryti ne-

Politinės veiklos reikšmė Lietuvai

Sis pranešimas buvo skaitytas antrojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso studijų dienose Kento universitete JAV-se. Jo autorius yra Venecuelos lietuvis. Pranešimas yra su trumpintais ir kiek perredaguotas ypač dėl kalbinių motyvų. Red.

Per pastaruosius 400 metų Lietuva buvo pilnai nepriklausoma tikslai 22 metus. Taigi, iš 16 generacijų tikslai viena užaugo grynai lietuviškoje dvasioje. Dabar auga kita generacija pavergtoji Lietuvoje. Jei mes šiandieną kalbame lietuviškai ir svajojame apie tolimos žemės išlaisvinimą, sunku tikėti, kad per tiek šimtų metų neužgėdome nepriklausomybės mintis.

Sio kongreso bei kitų suvažiavimų, susirinkimų tikslas visuomet buvo ir bus lietuviybės išlaikymas. Antros eilės tikslas — Lietuvos nepriklausomybės atstatymas.

Prie lietuviybės išlaikymo prisidedam lietuviškai kalbėdami, tęsdami lietuviškus papročius, dainuodami lietuviškas dainas ir pan. Tai, palyginti, mažas žiburėlis didelei ugniai sukurti. Už tokį gražų paveldėjimą esame dėkingi savo tėvams ir seneliams.

Nepriklausomybės atstatymo klausimas betgi jau ne taip lengvai sprendžiamas. Pirmiausiai pažvelkime į esamą padėtį.

Mūsų tauta yra gana maža gyventojų skaičiumi, be to, ji turi gyventi tarp imperialistinių kaimynų. Dauguma tautiečių yra auklėti siaurojo pasaulėžiūroje.

Mes esame išlaikyti po visą pasaulį, esame pasisavinę gyvenamo krašto žmonių galvoseną. Be to, esame tu kraštų piliečiai, bet savo dvasioje lietuviai. Gimėm ir užaugom toli nuo mūsų tėvų gimtosios žemės, mokyklas

ALFONSAS PAULASKAS

lankėm, kariuomenę tarnavom, su vietos žmonėmis linksminomės ir liūdėjom, savo tėvus palaidojom, susidarėm pasaulėžiūrą, liejom kasdieninį praktiką ant tos žemės, kuri mus globoja ir kurioje prisiglausim amžinajam poilsiui.

Būdami gyvenamo krašto piliečiai, turime neišvengiamai dalyvauti jo valstybiniame bei visuomeniniame gyvenime. Dar daugiau — turime ne tik dalyvauti, bet ir reikalauti atitinkamo atsakingumo dalies viešose įstaigose.

Daug kas šitokių dalyvavimą peikia, bet be reikalo, nes jis gali būti naudingas Lietuvai. Pvz. ar esate mėginę nuversti sieną, mėtędami į ją žirnius? Galite tai daryti tūkstančius kartų, bet nuo to siena negrius. Kai lietuvių organizacijos siunčia telegramas ar petecijas su milijonais parašų augštim pareigūnams, ar ne žirnius į sieną mėtė? Tik pagalkovim, kodėl šios ar kitos valstybės pareigūnas, būdamas nelietuvis, turi kreipti dėmesį į lietuvių tautos troškimus? Juk iš to neturi jokios naudos. Priešingai — jis, būdamas palankus lietuvių reikalui, gali pakenkti daug svarbesniam dalykam. Lietuvių tauta nėra tokia pajėgi, kad galėtų turėti įtakos pasaulio jėgų posūkiui vienon ar kiton pusėn. Lietuva nėra viliojanti kraštas ekonomiskai — negali tapti pelninga prekybos rinka. Mūsų organizacijos nėra tokios vieningos ir pajėgios, kad galėtų pavelkti visuomeninį gyvenimą ar vyriausybę.

Tokioje padėtyje augštieji pareigūnai ir lietuvių ir kitų tautinių grupių reikalus kreipia dė-

mesį tik tuomet, kai jiems nadinga ar reikalinga. Visai kitaip būtų, jei augštieji valstybių pareigūnai būtų lietuviškos dvasios žmonės. Todel turime stengtis tapti gyvenamųjų kraštų įtakingais pareigūnais, įsijungti į krašto veiklą, jo pažangą. Tuo būdu mes galėsime turėti įtakos ir liemiamus krašto vyriausybės sprendimus. Pasiekę tokį lygį, galėsime prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Sis kelias nėra lengvas. Pirmiausiai reikia pradėti nuo vaikų — įskiepyti jiems mintį, kad darbas gyvenamo krašto įstai-gose yra naudinga bei garbinga tarnyba. Kartu, žinoma, reikia stiprinti ir lietuviškąjį vaikų auklėjimą. Ypač reikia vėrztis į tarnybas spaudoje, radijuje, televizijoje ir pan. Kai Matome, kad kuris nors lietuvis ryžtasi eiti tuo keliu, vieninai remkime. Jei kas dalyvauja gyvenamo krašto bendrame studentų judėjime, bando išskirti į viršūnes, padėkim. Jei kas ima kilti darbininkų organizacijose, pagelbėkime. Tokiu keliu eidamas vienas kitas gal ir atsiskirs nuo mūsų, bet dauguma prisidės. Šį kelią turėtų pabrėžti ypač už jaunimo auklėjimą atsakingi asmenys — tėvai, mokytojai, kunigai. Nuo pat mažens reikia įskiepyti lietuvišką dvasią, kad mūsų tautiečiai taptų ne tik religijai, bet ir politinių partijų nariais.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo byloje mums yra dvi galimybės: 1. nieko neveikti ir laukti aklo momento, mėtant žirnius į sieną, 2. sąmoningai įeiti kito keliu į nepriklausomybę, dalyvaujant pasaulio reikalų tvarkyme. Antrasis kelias turėtų būti mūsų kelias. Jis yra ilgas, spygliuotas, bet realus.

Čia kūrėsi Amerikos Lietuva

Pensilvanijos plotuose, kur prieš šimtmetį kūrėsi ir dirbo lietuviai angliakasiai

VLADAS RAMOJUS

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Mažėja mokinių skaičius

Senadoriaus lietuvių Sv. Jurgio parapijai priklauso apie 1,000 šeimų, kurių viena pusė turi būti lietuvių kilmės. Mokyklą lankantys jaunimas yra daugiausia IV kartos. Bet dabar visose apylinkėse parapijose mokinių skaičius taip mažėja, kad katalikų pradžios mokyklos turi jungtis su kitomis arba visai užsidaryti. Dėlto lietuvių jungtasis su lenkais, airiais, italais ir kitais. Senadoriaus liet. Sv. Jurgio parapijos pradžios mokykloje dabar yra apie 300 mokinių. Jie anksčiau visi buvo lietuvių kilmės, dabar gi tik pusė. Reikėjo priimti pusę kitataučių, kad mokykla galėtų egzistuoti. Lietuvių kalba reguliariai čia buvo dėstoma iki maždaug 1966 m. Iki tų metų ir seselės kazimierietės savo dienoraštį, kurio ištraukas teko matyti bei nusirašyti, vedė lietuvių kalba. Kai ir susijungus su kitomis mokyklomis, iki 1969 m. vaikai būdavo išmokomi giedoti lietuviškas litanijas. Kai čia buvo galutinai panaikinta lietuvių kalba, šviesieji tos apylinkės kunigai Senadoriujė įsteigė lietuvių kalbos kursus su augsimu, kurie tęsiasi iki šių dienų. Jiems šiuo metu vadovauja Sv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas kun. J. Neverauskas. Sis lietuviškos sielos kunigas, Marianapolio auklėtinis, savo laiku spaudoje yra daug rašęs lietuviybės klausimais, taip pat anglų kalba vedęs programas apie Lietuvą, po idomiu įvadų įpindavęs lietuvių rašytojų kūrybą, lietuvių kompozitorių dainas.

Kalba lietuviškai
Buvo progos susitikti ir vieną kitą Senadoriaus liet. Sv. Jurgio parapijos mokyklos auklėtinį. Tarp jų ypač mielą įspūdį padarė Jurgis Yuraitis, III kartos lietuvis. Jis baigė Notre Dame universitetą ir dabar dirba televizijos srityje. Su juo supažindino lietuviškai kalbantį arabas, turįs kavinę Senadoriaus centre. Su J. Yuraitiu, kuris yra maždaug 25 m. amžiaus, pokalbį vedėm tik lietuviškai. Idomus buvo ką tik grįžęs iš marinų Kazys Gavėnas. 1962 m. jis baigė Sv. Jurgio parp. mokyklą su lietuvių kalba. Ir dabar, grįžęs iš kariuomenės, jis lietuviškai kalba taip, kaip mes, naujieji ateiviai. Tokiu pat pasirodė Albinas Dumblauskas ir daug kitų. Daugumą jaunosios kartos Senadoriaus lietuvių teko susitikti Lietuvių Katalikų Karo Veteranų klube, kurį įsteigė parapijos kunigai, kaip ir "Liths Club", kur daugiausia renkasi vyresniojo amžiaus buvę angliakasiai. Ir vieni, ir kiti labai aktyviai rinko parašus petičijai, kad būtų išlaisvintas Simas Kudirka. Jie visi sielojasi Lietuvos reikalais, nors ir tarp savęs angliškai kalbasi.

Liaudies menas

Didinga Senadoriaus liet. Sv. Jurgio bažnyčia įdomi tuo, kad tai gal vienintelė bažnyčia pasaulyje dekoruota Lietuvos liaudies motyvais. Apie tai po bažnyčią vedžiodamas mums pasakojo prel. J. Karalius. Kai Lietuvoje pasirodė keli tomai A. Tamošaičio "Liaudies meno", prel. J. Karalius juo labai susidomėjo. 1940 m. jis ir nutarė bažnyčią dekoruoti A. Tamošaičio Lietuvos liaudies meno motyvais. Prelato žiniomis, iki to laiko nė viena bažnyčia tiek Lietuvoje, tiek JAV tų motyvų nebuvo įvedusi. Ir prel. J. K. tai nebuvo taip lengva padaryti. Jis šaukė į susirinkimus parapijiečius, jaunimą, mokyklos mokinius, visiems aiškindamas, ką reikiška lietuvių liaudies menas. Kai parapijiečiai buvo supažindinti, svetimtautis dailininkas Lietuvos liaudies meno motyvus įvedė į vidurinį bažnyčios ansamblių. Jie ir dabar labai ryškūs presbiterijoje, vingiuoja apie kolonas, virš vitražų. Ir visą lietuvišką nuotaiką dar labiau išryškina prie altoriaus stovinti Lietuvos trispalvė vėliava. Jos nešmės nė naujasis klebonas, kuris eina savo pirmtako lietuviybės patriarcho prel. J. Karalius pramintu keliu. Ir prel. J. K. neskyti pareiškė, kad "lietuviškoji dvasia čia ilgiau išsilaisvins, negu didžiuliuose miestuose..." Bet, mūsų nuomone, tai lietuviškai dvasiai išlaikyti dar čia labai reikia jauno, gyvo lietuviško dvasinio kraujo —

2 psl. • Tėviškės Ziburiai • 1972. IX. 7 — Nr. 36 (1179)

Pietų Amerikos lietuvių kongresas

1973 m. vasario 22-25 d. Sao Paulo mieste vyks penktasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas. Jis turėjo būti organizuojamas praėjusiais metais Urugvajui, bet dėl krašto vidaus politikos nepastovumo ir dėl gyventojų ekonominių sunkumų negalėjo ten įvykti.

Kongreso parengiamuosius darbus atlieka iš visų organizacijų atstovų sudarytas komitetas, pasiskirstęs į įvairias sekcijas. Komiteto prezidiumam įeina prel. P. Ragažinskas — pirmininkas, kun. P. Gavėnas ir J. Bagdžius — vicepirmininkai, inž. A. Idikas — sekretorius.

Kongresui organizuoti reikalingos lėšos. Jas telkia energingai dirbdama J. Valavičiaus vadovaujama finansų komisija. Į rengia įvairius pobūvius, loterijas. Taip pat telkiami kongreso remėjai, kuriais gali būti įmokėjusieji ligi vasario mėnesio 50 dolerių.

Komitete ir sekcijose darbas eina darniai, nes kongresas rengiamas ne vienos kurios organizacijos, bet visų lietuvių vardu. Kongreso metu turės progos pasireikšti ir jaunimas tautiniais šokiais. Prieš kongresą planuojama Pietų Amerikos lietuvių jaunimo stovykla. Meninėje programoj dalyvaus vietos, Urugvajaus ir Argentinos chorai. Nėra užmirštas ir sportas.

Kanados bei JAV lietuviai žiemos atostogas galėtų praleisti Brazilijoje, nes čia tuo metu graži vasara, žavi gamta, gražūs Atlanto pajūriai. Tuoju po kongreso, sekančią savaitę būtų progos pamatyti garsų Rio de Janeiro karnavalo. Brazilijos atitinkamos įstaigos svarsto atpiginti susisiekimą lėktuvais, nes nori daugiau iš užsienio turistų pritraukti. Kongresas rengiamas vasario mėnesį, nes tai mokyklų atostogų metas.

Korespondentas

P A D Ė K A

A.a. Simanui Giedraičiui

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai dėkojame draugams, pažįstamiems ir giminiams už dalyvavimą pamaldose, užprašytas šv. Mišias, pareikštas užuojautos žodžiu, spaudoje ir laiškais.

Nuoširdžią padėką reiškiamo prel. dr. J. Tadarauskui už iškilmingą gedulingą pamaldą, laidotuvių ir mėnesio sukakties proga.

A. P. Giedraičiai

A + A

Alfonsui Ramanauskui

staigiai mirus, jo žmoną IRENĄ, sūnų EIMUTĮ ir

duką ELVYRĄ su šeima nuoširdžiai užjaučia —

Jonas Revas

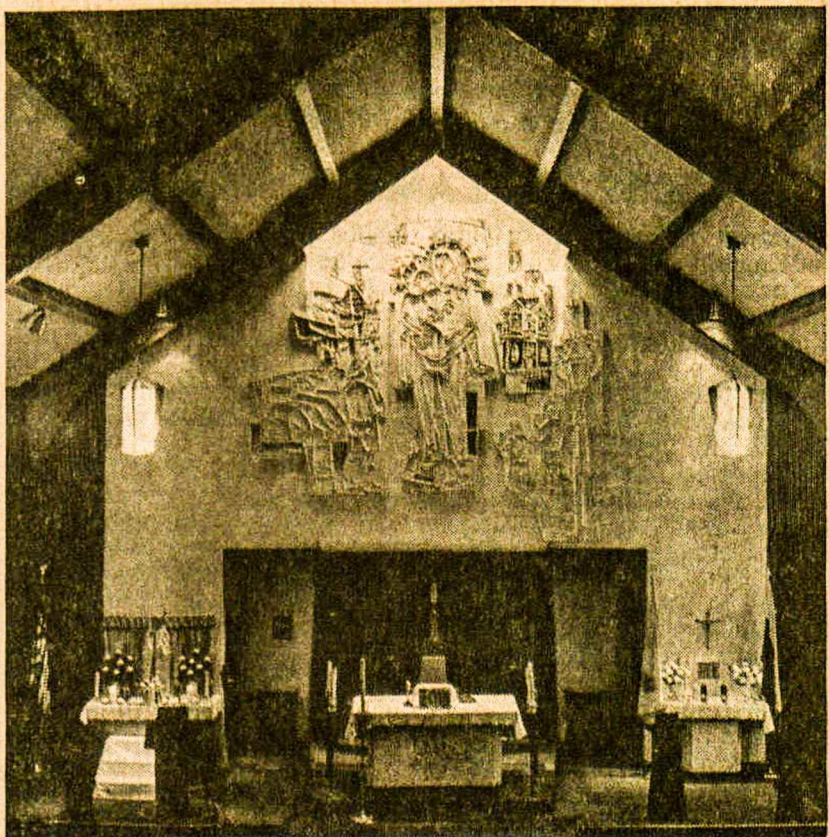
Sofija ir Zigmas Revai

Bielskis ypač kviečia lietuvius iš toliau novenos proga su ekskursijomis ar pavieniai aplankyti gražią Siluvos Dievo Motinos šventovę Maizevillėje ir kartu pamatyti tas apylinkes, kur kadaise gyveno ir dirbo tūkstančiai lietuvių angliakasiai.

Deja, pastatęs gražią lietuvišką šventovę ir ją išmokejęs, kun. A. Bielskis šiuo metu yra ligonis, nors tebegyvena jo pa-

ties pastatytoje modernioje klebonijoje ir aptarnauja parapiją. Parapijos administratorium paskirtas Senadoriaus lietuvių Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. J. Neverauskas.

Sioje svetingoje klebonijoje skaniai valgėm riebius, rūkytus lietuviškus lašinius, o kitą dieną Senadoriaus klebonijoje vašino ir lietuvišku skilandžiu. (Bus daugiau)

Siluvos Dievo Motinos lietuvių bažnyčios Maizevillėje vidus. Priekyje matosi dail. V. K. Jonyno trijų dimensijų mozaika, dešinėje stovi Lietuvos trispalvė. Nors parapijai tepriklauso vos 102 šeimos, bet klebonas kun. Bielskis bažnyčiai pastatė bei jai dekoruoti suteigė surinkti per 300,000 dolerių. Nuotr. Lietuvių Foto Archyvo

**KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA,
TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!**

Mylimam broliui bei dėdei

Kazimierui Endriukaičiui

mirus, gilių užuojautą KAUNŲ šeimai reiškia —

H. B. Šmitai

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9 - 4 4 4 4

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Ontario etninės spaudos atstovai laive. Iš kairės: lenkų "Echo" atstovė Barbara Stocker, "T. Žiburių" — Ramutė Birgelytė, ukrainiečių laikraščio — Yuri Hawrich. Nuotr. Almio Kuolo

LATVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Pasaulio latvių jaunimo kongresas, antras iš eilės, buvo surengtas VIII. 15-21 d.d. Britanijoje, Egglefield Green, Egham, Surrey (Egham kolegijoje). Jį surengė Latvių Jaunimo Sąjunga Europoje, JAV, Kanadoje ir Australijoje. Kongreso šūkis: "Mes susitinkam, mes išsiskiriam, bet visuomet būnam kartu" (Velta Snikere). Dalyvavo apie 500 jaunųjų iš JAV (160), Kanados (60), Švedijos, V. Vokietijos, Britanijos ir Australijos. Į kongresą buvo kviešti jaunimo atstovai ir iš sovietų okupuotos Latvijos, siūlant dalyvauti kultūrinėje programoje, bet Latvijos atsakingieji kvietimą atmetė. Jie esą galėtų dalyvauti tik tuo atveju, jei kongresas politinio požiūriu būtų prososietinės linijos.

Kongresas svarstė politinius ir kultūrinius klausimus. Žymiųjų kalbėtojų tarpe buvo Londono un-to ekonominių ir politinių mokslų profesorius L. B. Schapiro ir latvių socialdemokratų partijos užsienyje pirmininkas dr. Br. Kalnins.

Kadangi Latvių Jaunimo Sąjunga į savo gaires yra įjungusi ne tik kultūrinę, bet ir politinę veiklą, tai ir kongreso metu nevenge politinių klausimų. Jame buvo tvirtai pasisakyta už laisvą ir nepriklausomą Latviją.

Kongreso rengėjai paskelbė pareiškimą, kuriame ypač ryškiai politinė pusė. Štai jo tekstas.

1. Pagrindiniai principai, kurių laikosi latvių jaunimas tremtyje, yra visų tautų teisė į valstybinę nepriklausomybę, pilną valstybinį suverenumą ir apsisprendimą. Pilna politinė tautos laisvė gali būti pasiekta tik tada, kai yra laisva nuo priepaudo ir išorinio kišimosi į valstybės reikalus.

2. Latvių jaunimas tremtyje aktyviai remia latvių tautos kovą už savo suverenines teises rusų okupuotoje Latvijoje. Latvija, kaip ir kitos Baltijos šalys, yra vienas, kuris tik viena pėda žemesnis.

Po užkandžių ir priėmimo Trento universitete kelionė buvo tęsiama ir rytus. Sekantis įdomus susijimas buvo mažesniame miestelyje Belleville, kuriame apžiūrėjome Corby's degtinės fabriką. Buvo įdomu sužinoti, kodėl būdu gaminama ruginė, džinsas, "vodka" ir kitokie diskutuotinos vertės, bet visų mėgstamiausi gėrimai. Kartu visi buvome šeimininkų pavašinti jų gaminiams. Teisybė pasakius, jų gaminiai prisijungė prie ekskursijos ir palaikė mums kompaniją visas penkis dienas.

Vakariene man buvo neįprasta. Mat, niekad nebuvau valgęs vakariene už dvidešimt dolerių. Bet kadangi valdžios, o ne mano pinigai, nutariau, kaip ir visi kiti, — nebaduoti. Turėjau progos išmokyti kurį šakutę naudoti kuriam valgiui. Tarp kitko, šitokių maistui ir gyvenimui visą laiką — ir per pusryčius, ir per pietus, ir per vakariene visas penkis dienas. Tikrai išlepo. Grįžus namo net nebesinorėjo valgyt mamos pagamintų skanėstų.

Sekandį dieną, puikiai išsimiegojus patalioje lovoje, šiltame kambaryje prie ežero, šviežiame ore, tęsėm kelionę toliau. Iš Kingstono paėmėm laivą ir apkeiliavom Tūkstantių salą. Gražu ir įdomu, tik gaila, kad pasitaikė nesaulėta diena. Tarp kitų matėm vieną pilį, pastatytą ant salos, kurios atsiradimo niekas negali išaiškinti. Nežinoma nei kas, nei kada, nei kodėl tą pilį pastatė. Sakoma, kad ir dabar naktimis ten laumės ir raganos "uliovoja".

Po to pylem į mūsų sostinę Otavą. Vakara, kuris buvo laisvas, sunaudojom privačiai apžiūrėdami miestą. Nežinant autobuso sistemos, teko gerokai pasivaikščioti, o vėliau, pavargusiems, gerai išsimiegot. Sekandį rytą apžiūrėjome miestą sėdėdami autobuse. Kažkodėl ši karta viskas daug aiškiau atrodė. Gaila, neteko susitikti su premjeru Trudeau. Pasirodo, tuo metu partija turėjo savo posėdžius. Pietus teko valgyt buvusio Kanados ministerio pirmininko Makenzie King rūmuose.

Po pietų teko matyti muzėjų, kuris publikai bus rodomas tik už pusantūrą ar dvejų metų. Tai "Žmogaus muzėjus", kuriame bus visų etninių grupių rodiniai. Idomu, kad iš visų grupių lietuviai turi vieną pilniausią ir gražiausią rinkinį. Buvome prašyti paskelbti, kad jei kas turi audinių, drožinių ir t.t., kuriuos norėtų paaugot ar kartais net parduot, muzėjus būtų nepaprastai dėkingas. Tokiu atveju galima būtų rašyti: Dr. Carmen Roy, Canadian Centre

Kelionė su etninės spaudos atstovais

ALMIS KUOLAS ir
RAMUTĖ BIRGELYTĖ

for Folk Culture Studies, National Museum of Man, Bells Corners (Ottawa), Ont.

Toliau dar važiuojam į šiaurę. Kadangi buvom dviese, apie tolimesnius įvykius buvo sutarta, kad aprašys antroji "T2" atstovė. Kelionė buvo nepaprastai smagi ir įdomi. Teko pamatyti naujų, įdomių, vietų, patirti "buržujų" gyvenimą ir svarbiausia susipažinti su kitų tautybių veikėjais, pamatyti, kad ir jų problemos panašios į mūsų, lietuvių. Iš jų daug išmokau ir kartu gavau progos painformuoti apie mūsų kultūrą, gyvenimą.

Trečią dieną popietę teko susipažinti su Otavos garsioju "National Museum of Man". Jame yra keli skyriai: pvz. civilinė ir karinė istorija, archeologija, antropologija, etninės kultūros ir t.t. Kadaisė indėnų ir eskimų kultūros buvo laikomos Kanados "etninėmis kultūromis", bet paskutiniu metu yra sudaryta nauja programa, kuri apima visas tautines grupes — lietuvių, ukrainiečių, japonų, italų ir kitų. Šiai programai "Canadian Centre for Folk Culture Stu-

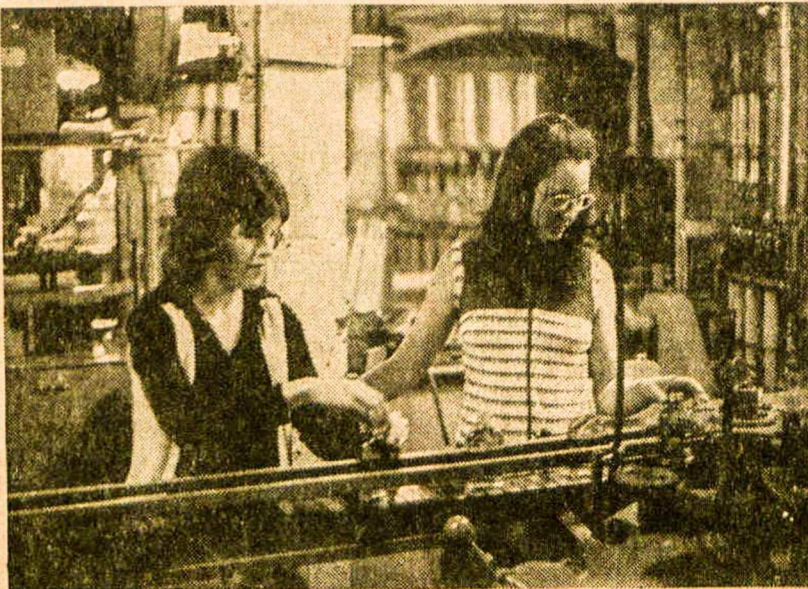
Reikėtų pabrėžti, kad muzėjus archyvai tai ne pats muzėjus. Rinkiniai archyvuose randa tiksliai saugiai, o ne parodai paruošta vietą. Tai randasi pačiame muzėjuje. Lietuvių tautodailės paroda bus surengta vėliau.

Sunku buvo palikti tokia įdomią vietą ir teko gerokai vėluoti. Bet dienotvarkė nenukentėjo, nes tik vėliau vakare po vakarienos dalyviai susirinko keliauti į Otavos "National Arts Centre". Tenai stebėjome vaidinimą "O h Cow ar d!", kurį atliko tiksliai trys asmenys.

Ketvirtadienio rytą išvažiavome iš Otavos į North Bay, Ontario. Kelionė užtruko beveik visą dieną. Pakeliui sustojome "Chalk River Nuclear Laboratories of Atomic Energy of Canada". Vieni dalyviai čia mažiau, kiti daugiau domėjosi. Visus domino didžiulės mašinos, neįprastos atsargumas. Nors ir labai įspėti buvome saugotis, teko kairiumi paliešti atominius įrengimus, kaip parodė specialius patikrinimo mašinos. Ikišius rankas ir kojas, jei nesigirdi joks garsas, reiškia švarus. O jei ne, tai tuoj pagriebė šalia stovintis sargas. Bet laimingai nė vienas dalyvis nebuvo perdau užkrėstas atomine nuosėdom.

Ketvirtadienio vakarą pasiekėm North Bay. Po vakarienos dalyviai, jau susipažinę, praleido vakarą besišnekučiuodami.

Penktadienio rytas buvo apsiniaukęs. Nuotaika tolimame, tarp miškų, North Bay mieste buvo liūdna. Dar liūdniau, kai planuota ekskursija laivu neįvyko. Skubiai susikrovėm lagaminus ir išskubėjome namo, kad iki vakaro pasiektume Toronto. Pakeliui sustojome pietums, kur įvyko ir lyg atsisveikinimas. VI. Mauko, kelionės organizatoriaus, apdovanojo moteris ir mergaites saldainiais, o visi dalyviai — p. Mauko ir p. Venn, valdžios atstovai bei kitus mažomis dovanėlėmis.

Ontario etninės spaudos darbuotojų ekskursija aplankė ir degtinės įmonę. Tarnautojos užsuka "mikes". Nuotr. Almio Kuolo

rodą, yra vienas, kuris tik viena pėda žemesnis.

Po užkandžių ir priėmimo Trento universitete kelionė buvo tęsiama ir rytus. Sekantis įdomus susijimas buvo mažesniame miestelyje Belleville, kuriame apžiūrėjome Corby's degtinės fabriką. Buvo įdomu sužinoti, kodėl būdu gaminama ruginė, džinsas, "vodka" ir kitokie diskutuotinos vertės, bet visų mėgstamiausi gėrimai. Kartu visi buvome šeimininkų pavašinti jų gaminiams. Teisybė pasakius, jų gaminiai prisijungė prie ekskursijos ir palaikė mums kompaniją visas penkis dienas.

Vakariene man buvo neįprasta. Mat, niekad nebuvau valgęs vakariene už dvidešimt dolerių. Bet kadangi valdžios, o ne mano pinigai, nutariau, kaip ir visi kiti, — nebaduoti. Turėjau progos išmokyti kurį šakutę naudoti kuriam valgiui. Tarp kitko, šitokių maistui ir gyvenimui visą laiką — ir per pusryčius, ir per pietus, ir per vakariene visas penkis dienas. Tikrai išlepo. Grįžus namo net nebesinorėjo valgyt mamos pagamintų skanėstų.

Sekandį dieną, puikiai išsimiegojus patalioje lovoje, šiltame kambaryje prie ežero, šviežiame ore, tęsėm kelionę toliau. Iš Kingstono paėmėm laivą ir apkeiliavom Tūkstantių salą. Gražu ir įdomu, tik gaila, kad pasitaikė nesaulėta diena. Tarp kitų matėm vieną pilį, pastatytą ant salos, kurios atsiradimo niekas negali išaiškinti. Nežinoma nei kas, nei kada, nei kodėl tą pilį pastatė. Sakoma, kad ir dabar naktimis ten laumės ir raganos "uliovoja".

Po to pylem į mūsų sostinę Otavą. Vakara, kuris buvo laisvas, sunaudojom privačiai apžiūrėdami miestą. Nežinant autobuso sistemos, teko gerokai pasivaikščioti, o vėliau, pavargusiems, gerai išsimiegot. Sekandį rytą apžiūrėjome miestą sėdėdami autobuse. Kažkodėl ši karta viskas daug aiškiau atrodė. Gaila, neteko susitikti su premjeru Trudeau. Pasirodo, tuo metu partija turėjo savo posėdžius. Pietus teko valgyt buvusio Kanados ministerio pirmininko Makenzie King rūmuose.

Po pietų teko matyti muzėjų, kuris publikai bus rodomas tik už pusantūrą ar dvejų metų. Tai "Žmogaus muzėjus", kuriame bus visų etninių grupių rodiniai. Idomu, kad iš visų grupių lietuviai turi vieną pilniausią ir gražiausią rinkinį. Buvome prašyti paskelbti, kad jei kas turi audinių, drožinių ir t.t., kuriuos norėtų paaugot ar kartais net parduot, muzėjus būtų nepaprastai dėkingas. Tokiu atveju galima būtų rašyti: Dr. Carmen Roy, Canadian Centre

Už Lietuvos laisvę, išeivijos lietuvybę

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimai

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai, susirinkę iš Argentinos, Australijos, Belgijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Kolumbijos, Urugvajaus, Venesuelos ir Vokietijos ir Kent Valstinij Universitetą, vieningai skelbia Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, vykstančio 1972—Jaunimo Metų — birželio 30 — liepos 16 dienomis Šiaurės Amerikoje, nutarimus.

1. Jaunimo susiorganizavimo reikalu

a. Jaunimo kongresas steigia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą (PLJS), kuri veiks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) rūmose, jungs lietuvių jaunimo organizacijas bei paskirus asmenis ir rūpinsis bendru jaunimo veiklos planavimu bei derinimu;

b. bendravimo ir bendradarbiavimo būdus PLJS sutars su PLB valdyba;

c. pagal sąlygas kraštuose bus steigiami PLJS vienetai, kurių narių amžius ribojamas 16—30 m. Kraštų LB valdybos prašomos priimti kraštų LJS valdybų pirmininkus pilna teisiais kraštų LB valdybų nariais;

d. PLJS valdybos pirmininkas įgaliojamas sudaryti valdybą, pasirūpinti PLJS statuto paruošimu ir pristatymu Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovams tvirtinti iki 1972 — Jaunimo Metų — pabaigos.

2. Jaunimo ryšių reikalu

Jaunimo kongresas pageidauja PLJS rūmose sudaryti pagrindinį ryšių centrą, kuris rūpintųsi:

a. informacijos apie lietuvių padėtį surinkimu ir skleidimu gyvenamųjų kraštų spaudoje, radijuje ir televizijoje;

b. informacijos skleidimu lietuvių jaunimo tarpe knygomis, plokštelėmis ir aplinkraščiais;

c. prieinamiausių sąlygų sudarymu enciklopedijoms ir kitoms knygoms platinti;

d. naujo informacinio leidinio ruošimu ir platinimu lietuvių jaunimo tarpe; leidinys leidžiamas lietuvių kalba, tačiau tam tikra jo dalis turi būti vietinėmis kraštų kalbomis; leidinio paskirtis — ne tik informuoti apie lietuvių jaunimo veiklą, bet taip pat ryškinti ir jaunimo nuomones bei nuotaikas;

e. atskirose vietovėse organizavimu ryšių vienetų, kurie informuoja pagrindinį centrą;

f. paskirytų kraštų lietuvių aprūpinimu tikrinių apeigų reikmenimis (pvz. giesmiėmis, maldomis ir t. t.);

g. duomenų rinkimu apie atskirų kraštų lietuvių, jų darbus bei pasiekimus;

h. okupuotos Lietuvos informavimu apie išeivijos lietuvių pastangas per laisvojo pasaulio informacinius šaltinius.

3. Tautos atskiriems kraštams organizavimo reikalu

Jaunimo kongresas, atsižvelgdamas į Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje, Urugvajaus, Argentinos ir Brazilijos lietuvių kelių metų kvietimą siųsti iš Šiaurės Amerikos mokytojus bei kitus lietuviškos veiklos talkininkus, prašo PLB valdybą ruošti talkos kadrus, kurie JAV "Peace Corps" pavyzdžiu atliktų šiuos uždavinius:

a. iširti kuriose pasaulio vietose yra trūkumų ir pageidavimų tokius asmenis siųsti;

b. paruošti asmenis, kurie sutiktų ilgesniam laikui apsigyventi tokiose vietose su tikslu talkinti ten gyvenantiems;

c. sekti šio darbo pasekmes, kol vietovės jaustųsi pakankamai tvirtos savo jėgomis darba tęsti toliau;

d. rūpintis reikalingomis lėšomis šiam projektui įgyvendinti.

4. Lietuviškos šeimos reikalu

Jaunimo kongresas, pasisakydamas jaunos lietuviškos šeimos, esančios tautos egzistencijos centre, rūpėčiai:

a. skatinti tėvus savo vaikus mokyti lietuvių kalbos ir juos auklėti lietuviškoje dvasioje bei kultūroje;

b. atsižvelgdamas į reikalingumą sudaryti geresnes sąlygas jaunai lietuviškai šeimai vaikuose ugdyti tautinę dvasią, siūlo parūpinti priemonių (pvz. knygų, plokštelių, žaidimų ir t. t.) bei skatinti jomis naudotis;

c. matydamas reikalingumą jungti mišrias šeimas į aktyvų lietuviškąjį gyvenimą, sudarant sąlygas bendrauti ir susipažinti su lietuvių kultūros reikšniais, prašo kraštų LB valdybas sudaryti tokio įsijungimo sąlygas.

5. Lietuviško švietimo reikalu

Jaunimo kongresas lietuviško švietimo švietimo reikalu siūlo:

a. kreipti ypatingą dėmesį į lietuvių kalbos kursų ruošimą mišrių šeimų nelietuviškai daliai, ypač atsižvelgiant į Pietų Amerikos ir kitų mažų kolonijų lietuvių padėtį;

b. sudaryti komisiją, kuri pasirūpintų leidiniu, apibūdinančiu lietuvių ir kitų baltų įnašus paskiries gyvenamiesiems kraštams ir pasauliui, akivaizdžiai pristančių vietovėse, susijusias su lietuvišku gyvenimu, tinkamu vartoti liuanistinėse mokyklose;

c. knygas, plokšteles bei magnetofonus juostas, vartojamas lietuvių kalbos kursams anglų kalba, parengti taip pat vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis ir siųsti į tas kalbas vartojančias vietas;

d. PLB švietimo tarybai:

i. sudaryti išeivijos liuanistinių mokyklų mokytojų komisiją dabartinei liuanistinio švietimo padėčiai nagrinėti;

ii. ruošti lietuvių kalbos vadovėlius ne tik anglų, bet ir kitomis kalbomis, pritaikant juos vartojančiųjų amžių;

iii. išleisti lietuvių - ispanų ir lietuvių - portugalų kalbų žodymus;

iv. paruošti techninių bei griežtųjų mokslų terminų žodyną;

v. išleisti lietuvių kalbos kišeniinius žodynėlius;

vi. rūpintis siųsti JAV LB švietimo tarybos leidžiamas "Švietimo Gaires" ne tik Šiaurės Amerikoje, bet ir kitur gyvenantiems mokytojams bei veikiančioms mokykloms; ir

vii. rūpintis, kad visų kraštų mokytojams ir mokykloms būtų siunčiama JAV ir kitų kraštų mokytojų studijų savaitė medžiaga.

6. Kultūrinės veiklos reikalu

Jaunimo kongresas, vertindamas lietuvių kultūros reikšmę tautiniam jaunimo brendimui,

a. pageidauja sudaryti sąlygas informacijos pasidalinimui apie lietuvių, ypačiai jaunimo, kultūrinį gyvenimą ir

b. skatina veikiančius lietuvių fondus remti lietuvių jaunimo kultūrinę veiklą ypačiai neturtinguosiuose kraštuose.

7. Lietuvių tautos reikalu

Jaunimo kongresas, pasisakydamas už lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstatymą,

a. skatina visus lietuivius šalinti tarpusavy nesutarimus ir bendromis jėgomis, nežiūrint politinių įsitikinimų, kovoti už Lietuvos laisvę ir lietuvių išlaikymą išeivijoje;

b. ragina išeivijos lietuvių jaunimą skirti pavergtos Lietuvos okupantą nuo okupuoto lietuvių ir domėtis pavergtos Lietuvos kūriniu gyvenimu bei objektyviai jį vertinti;

c. skatina prie PLJS steigti politinių reikalų komisiją, kuri

i. rūpintųsi skubiu politinių informacijų perdavimu visiems PLJS vienetams,

ii. palaikytų tiesioginius ryšius su lietuvių centrinėmis politinėmis institucijomis,

iii. rūpintųsi informacijos telkimu apie okupuotą Lietuvą ir atitinkamais atvejais pareikšti savo nuomonę.

iv. paruoštų konkrečios politinės akcijos būdų ir strategijos vadovėlius,

d. kreipiasi į pasaulį, reikalaudamas Lietuvai, Molotovo — Ribbentropo paktą 1940 m. sovietų okupuotai, laisvo apsisprendimo teisės. Kadangi i. Lietuvoje nuolatos pažeidžiamas žmogaus teisės, paneigiama tautos laisvo apsisprendimo teisė ir trukdomas ekonominio, socialinio, kultūrinio bei religinio gyvenimo natūralus išsivystymas, ir

ii. lietuvių tauta, iškankinta sovietų režimo, nuolatos, o ypačiai paskutiniuoju laiku, pakartotinai kelia laisvės balsą, kurį rodo Simo Kudirkos, Vytauto ir Gražinos Simokaičių šuoliai į laisvę, 1970 Lietuvos gyventojų religinės laisvės peticija, Romo Kalantos, Stonio, Andriuskevičiaus ir Želkiausko susidėginimai ir eilė kitų įvykių,

todėl mes, lietuvių tautos dalis laisvame pasaulyje, reikalaujame Lietuvai ir kitom Pabaltijų tautom laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių, pažymėtų Jungtinių Tautų Chartoje ir pripažintų Sovietų Sąjungos, kaip Jungtinių Tautų narės, ir prašome Jungtines Tautas pasmerkti Sovietų Sąjungą kaip tautų prispaudėją ir įtakoti ją grąžinti toms tautoms laisvę,

e. konstatuoja, kad Lietuva yra paversta ir joje varžoma religinė laisvė — ribojamas klerikų skaičius, uždarinėjamos bei griauamos bažnyčios, neduodami leidimai naujų bažnyčių statybai, baudžiami ir kalinami kunigai už religinių pareigų vykdymą, ypačiai draudžiamas religinis vaikų bei jaunimo auklėjimas, draudžiama religinė spauda, persekiojami tikintieji ir t. t., griežtai pasisako prieš sąžinės laisvės bei religinių teisių laužymą ir prašo visų tikybų vadovybės:

i. atkreipti dėmesį į dabartinę Lietuvos religinę padėtį,

ii. atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į religinį persekiojimą Lietuvoje,

iii. paskelbti maldos dienas paminėti Lietuvos ir kitų pavergtų tautų tikinčiųjų kančias,

iv. pasmerkti sovietų tikybos ir žmonių persekiojimą Lietuvoje ir visoje Sovietų Sąjungoje.

8. Visuomeninės veiklos reikalu

Trečiasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyks 1975 metų gruodžio mėnesį Pietų Amerikoje.

ANTRASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

1972 Jaunimo Metų liepos mėnesio 8 diena, Kentas, Ohio, JAV

A + A

Barborai Gumbelienei

Lietuvoje mirus, jos sūnui EDVARDUI GUMBELIUI,

jo šeimai ir giminėms liūdesio valandoje reiškiamo

nuoširdžių užuojautą —

A. P. Giedraičiai P. Sakalauskas

A + A

Albinai Matulevičiūtei-Krikščiūnienei

mirus, brolių VYTAUTĄ su šeima nuoširdžiai

užjaučiame ir kartu liūdime —

V. G. Butkiai A. E. Kiškiai

A. S. Ciplijauskai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

OFICIALUS VIZITAS?

"Komjaunimo Tiesos" rugpjūčio 24 d. laidoje pranešama: "Rugpjūčio 22-24 d.d. Lietuvoje lankėsi su oficialiu vizitu JAV generalinis konsulas Leningrade R. Glaistenas su šeima. R. Glaistena priėmė Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininko pirminis pavaduotojas A. Vileikis. Pokalbyje dalyvavo Lietuvos TSR užsienio reikalų ministro pavaduotojas V. Zenkevičius ir kiti ministerijos atsakingi darbuotojai. Tą pačią dieną Vilniaus miesto vykdamosios komitetas suruošė pietus svečio garbei. Pietų metu dalyvavo TSRS Užsienio reikalų ministerijos atstovai Leningrade pavaduotojas J. Černovas, LTSR užsienio reikalų ministro pavaduotojas V. Zenkevičius, ministerijos pirminis sekretorius G. Cibulskis. Oficialūs svečias su žmona ir sūnumis apžiūrėjo Vilniaus miesto naujas statybas ir senamiesį, lankėsi Istorijos ir etnografijos muziejuje, Paveikslų galerijoje, Vilniaus Valtstybinio V. Kapuskos universiteto bibliotekoje. Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijoje jie žiūrėjo į filmus apie Tarybų Lietuvą. Svečiai susipažino su Trakais, Riešės žirgynu." Trumpame pranešime, kaip matome, pakartotinai pabrėžiamas JAV konsulo vizito oficialumas, siekiant sudaryti įspūdį skaitytojams, kad Vašingtonas pritaria Lietuvos jungimui ir Sovietų Sąjungai. Tačiau tuo oficialumu vis dėlto tenka suabejoti. Konsulo atvykimas Vilniun su žmona ir sūnumis labiau yra panašus į pažintinio pobūdžio atostoginę kelionę. Į akis krinta faktas, kad pietus svečiams surengė ne LTSR užsienio reikalų ministerija, o Vilniaus miesto vykdamosios komitetas, ir kad dalyvių gretose nesimatė nei A. Sniečkaus, nei kitų pagrindinių kompartijos bei valdžios pareigūnų. Šiuo klausimu vis dėlto turėtų susidomėti išeišvys pagrindiniai veiksniai JA Valtstybės.

GERIAUSI FILATELISTAI

Liepos 1-23 d. Silutės aštuonmetėje mokykloje buvo surengta jaunųjų filatelistų pašto ženklų rinkinių paroda, skirta Lenino pifonierijos penkiasdešimtmėčiui. Parodoje dalyvavo 75 pifonieriai ir moksleiviai. Vyriausiuji grupė I laipsnio diplomu laimėjo silutės moksleivis Antanas Krupavičius už rinkinį "Rajone kultivuojamas sporto šakos", jaunesnįjį grupę — vilnietis moksleivis Remigijus Martynėnas už rinkinį "Margoji planetos skraistė", jauniausiųjų grupę — telšiške moksleivė Laimutė Juškevičiūtė už rinkinį "Te visad šviečia saulė". Visi trys premijuoti pašto ženklų rinkiniai nebuvo susieti su komunistine propaganda ir Leninu. A. Krupavičiaus rinkinys buvo skirtas sportui, R. Martynėno — žemės augmenijai bei gyvūnijai, L. Juškevičiūtės — Leonardo Da Vinci, Rafaelio bei kitų žymlių dailininkų kūriniams. Lenino temą daugiausia propagavo parodoje dalyvavę atvirukų rinkėjai. Silutė yra tapusi pagrindiniu filatelistų bei kitų rinkėjų centru visoje Lietuvoje.

OPEROS RŪMAI

"Literatūra ir Menas" 25 nr. paskelbė žurnalisto S. Vaintraubo pasikalbėjimą su Vilniaus operos ir baleto teatro direktoriaus pavaduotoju Pr. Vaivada apie naujosios teatro rūmus, suprojektuotus vilnietės architektės Nijolės Buičiūtės. Balandžio 1 proga "Literatūra ir Menas" pasi-

šaipė iš statybininkų, pranešdamas skaitytojams, kad Vilniaus opera telkia vaikus ir iki statybos užbaigos iš jų tikisi išsilaikinti pirmaeilis solistas. Vėžišką statybos eiga bei jos priežastis pripažįsta ir P. Vaivada: "Statybos pradžia — 1964 metų gruodžio 26-oji. Prasidėjusius darbus gan greitai teko nutraukti: pristigome brėžinių. O ir vėliau gaudavome jų po truputį, lyg vaistus. Dar ir dabar visų neturime... Tad daug kas ir šandien neaišku, neišspręsta ir, vadinasi, neužsakyta. Statybininkai piktai juokauja: paskutinius brėžinius, sako, gausime jau uždangai pakilus..." P. Vaivada bando teisingai ir darbai perkrautus specialistus: "Taip, tiems patiems specialistams vienu metu tekdavo ruošti brėžinius ir operai, ir baldų rūmams, ir žemėtvarkos institutui. Statybininkus vėgė kilnojo iš objekto į objektą. Vargino juos ir nepasiteisinusios pernelyg masyvių monolitinių gelžbetoninės konstrukcijos: tokios ir pustuzinį teatrų pakeltų..." Šiuo metu specialistai iš Lelpego, Drezdeno, Budapešto montuoja scenos įrenginius. "Scena galės pakilti, nusileisti, pasvirti — tiek visa, tiek atsikri ir narveliai, aikštelės. Reikės — ir įvairiose aukštesnėse atsisr terasos. Senovaiždį bemač transformuos besisukantis ratas, slankiojančios šoninės "kišenės". Virš scenos portalo įsikūrė "keliamasis cechas". Vien tik priešgaisrinė uždanga sveria penkio-lika tonų. Tarp giliausio ir aukščiausio taško scenos zonoje tilptų dvylikos aukšto namas..." Naujieji operos rūmai turės programinio valdymo elektroninę apšvietimo sistemą, daugiau kaip 100 garsintuvų ir 8 mikrofoninių kanalų scenoje radijo bei televizijos transliacijoms, magnetofono įrašams, beveik 1.500 vietų žiūrovams. Užnugarį bus šešių augstų pastatų repetitijų studijos, choro, solistų kambariams, scenovaiždžių dirbtuvėms bei kitoms pagalbinėms tarnyboms. Žurnalistas S. Vaintraubas betgi pabrėžia ir porą projekto netobulumų, jau anksčiau keltų spaudoje: "Dalis žiūrovų, norėdama pertraukos metu patekti į rūkomaį ar tualetą, turės bėgti krosą penkių aukštų namo laiptais, pakibusiems virš prarajos. Vestibulyje kitas siurprizas — aklina dvylikos metrų aukščio stiklinė siena, juoduojanti vakaro tamsoje." Paklaustas, kada numatoma užbaigti naujųjų rūmų statybą, P. Vaivada atsakė: "Tvirtai orientuojamės į 1973-juosius...". Daugtaškiu baigiamas sakiny, matyt, reikiama abejotina to orientavimosi tvirtumai.

PAJAMŲ MOKESTIS

"Tiesos" 186 nr. plungiškis A. Dirmeika redakcijai klausia: Norėčiau žinoti, kokį pajamų mokestį nuo 100 rublių atlyginimo turiu mokėti, jei šeimoje yra 5 išlaikytiniai?" Redakcija pateikia finansų ministerijos valstybės pajamų valdybos viršininko V. Jurnos ir mokesčių rinkininkų bei kitų pajamų skyriaus viršininkų P. Mikšio toki atsakymą: "Darbininkams ir tarnautojams, kurie išlaiko 4 ir daugiau asmenų, pajamų mokesčio pagrindinėje darbuvietyje mažinama 30%. Nuo 100 rublių atlyginimo, be nuolaidos išlaikytiniams, atskaitoma 8,20 rb., o su nuolaida — 5,74 rb." Nuolaidai gauti reikia pristatyti namų valdybos arba apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pažymėjimą, patvirtinantį išlaikytinių skaičių. V. Kst.

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

VETERANAI MIESTE

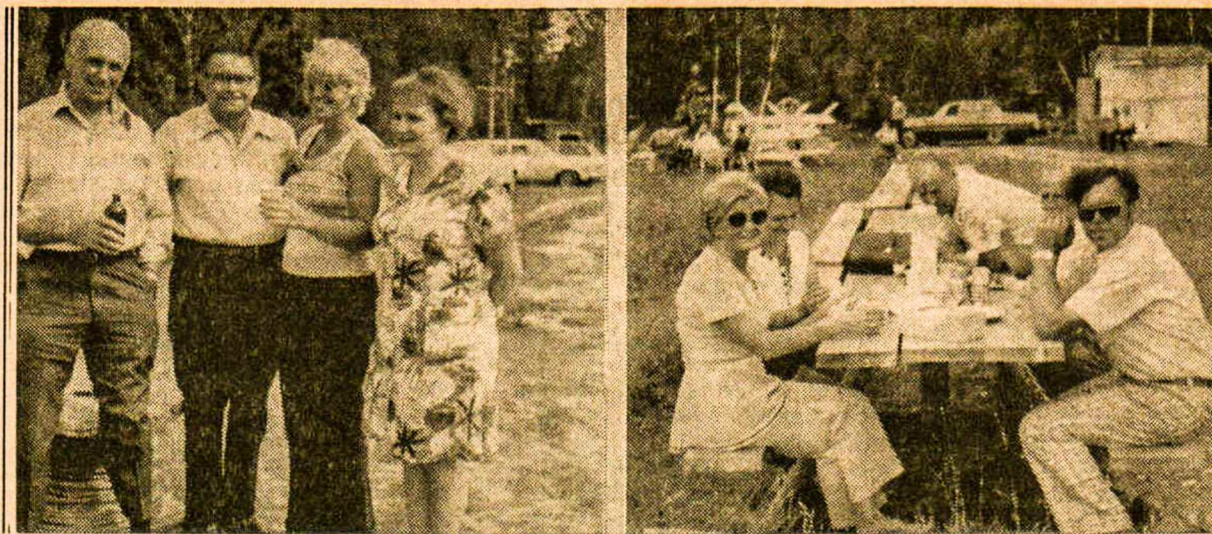
Cia įvyko JAV karo veteranų suvažiavimas. Sulėkė keliolika tūkstančių vyrų, kurie II pas. kare gynė Amerikos ir viso pasaulio laisvę, kurie Korėjos akcijoje apsaugojo Pietų Korėjos respubliką. Rugpjūčio 21 d. Čikagos vidurmiečio pagrindinėse gatvėse teko stebėti veteranų parodą dalį. Paradas truko net septynias valandas. Su orkestrais bei vėliavomis, tvarkingose gretose, toli vieni nuo kitų išsibarstę plačioje erdvėje, žygiavo per 10,000 karuose užgundintų vyrų. Tai buvo didelis kontrastas seniau buvusiomis tarp madingsoms hippių bei kitų kairiųjų elementų demonstracijoms prieš Vietnamo karą. Jei anks demonstracijos pasižymėdavo antiamerikiniais šūkiais bei labai svetimomis nuotaikomis, tai karo veteranų paradas pabrėžė visiška ištikimybę Amerikai ir jos prezidentui, kuris vairuoja ne tik laisvą bei turtingą Ameriką, bet taip pat siekia, kad į laisvę gyvenančius kraštus neįsibrautų svetimos jėgos. Gal kada ateis proga aplankyti Šv. Kazimiero kapines ir surašyti vos lietuvių karių, kurie, kovodami JAV armijos eilėse, žuvo P. Vietname. Šiuo momentu prisimena kpt. Bojevo ir Kestučio Petrusko pavardės. Bet tokių yra ir daugiau.

"AKIRACIUOSE"

Rugpjūčio vidury pasirodė Čikagoje leidžiamas mėnraščio "Akiračiai" birželio mėnesio nr. Kadangi birželio mėnuo yra pats tragiskiausias gyvųjų lietuvių prisiminimuose, mėnraščio redaktorai jame taip įkūria, kaip anksčiau, nebeperša skaitytojams bendravimo su okup. Lie-

I PLACIUS VANDENIS

Jau eilę metų V. Vokietijoje, Mainco mieste, leidžiamas Riemanno muzikos leksikonas vokiečių kalba. Jo tomai paskelbdami po visą platųjį pasaulį. Pirmuosiuose leksikonu tomuose paminėti ir praėjusios kartos lietuvių kompozitoriai — M. K. (Nukelta į 6-tą psl.)

Spaudos gegužinėje, surengtoje Sudbury lietuvių. Kairėje — svečiai iš Toronto, dešinėje — sudburyčiai K. Švėžikas, J. Kručas, S. Martinkutė, E. Šviečienė

Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje Hamiltono skyriaus valdyba maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvių atsilankyti į

ir Tautos šventės MINĖJIMA

PROGRAMA:

- Trumpas šventės žodis
- Solistė G. Čapkauskienė
- Hamiltono "Gyvatara"
- Turtinas bufetas: koldūnėliai, baltūnėliai, dešrelės, įvairūs tortai, pyragaičiai, minkšti ir kieti gėrimai bei kitos staigmenos
- Piniginė loterija
- Laimės staliukai
- Sokiai ir linksmoji dalis
- Sokiams gros lietuviškas orkestras, vadovaujamas p. Vaičiaus

Hamiltono skyriaus valdyba

RUGSĖJO 16, šeštadienį, 7 val. vakaro, Jaunimo Centro salėje, 58 Dundurn Street N.

Sudbury lietuvių surengtoje spaudos gegužinėje Aleksas Kusinškas linksmia dalyvius akordeonu

SUDBURY, Ont.

SPAUDOS GEGUŽINĖ. Rugpjūčio 6 d. rytas — debesuotas ir vietomis taškosi lietus. Tikimės, kad popietė pragiedrės, nes šiandieną V. M. Gudriūnų vasarvietėje įvyksta lietuvių spaudai paremti gegužinė. Ja ruošė Lietuvių Bendruomenės valdyba ir medžiojoti bei žūklautyti klubas "Gėležinis vilkas". "T2" ir "NL" laikraščiai, jau prieš savaitę laiko, buvo dalinami susipažinimui jų dar nekaitantiems tautiečiams. Deja, oras nepasikeitė, bet tautiečių metaliniai žirgai, pagirdyti ne šaltinio vandeniū, o benzinu, pasėrti ne lietuviškomis avizėlėmis, bet alyva, nepaisydami blogo oro, riedėjo į spaudos gegužinę. O čia išvargusius ir išalkusius maitino J. Remeikis, "Elgin Lunch", ištroškusius pagirdė J. Bataitis, o norintiems pabandyti savo laime, loteriją pravedė Povilas Jutelis, padedant A. Kruciūnei. Sulaukėm ir svečių: p.p. Vanagų ir p. Venslovaitienės iš Toronto, J. Budnikienės iš Hamiltono ir kun. J. Rukšio iš Italijos. Matyt, dauguma tautiečių pabijojo blogo oro, todėl dalyvių skaičius buvo mažas. Loterijos laimikiai teko: M. Gudriūnienei ir Kest. Poderiui. Pelno gauta \$75. J. A. Gataučiai aukėjo \$5. Iš viso gauta \$80. Pelnas paskirtas "T2" ir "NL" laikraščiams. J. Kručas.

PAGERBTUVĖS. G. V. Lumbiū iniciatyva buvo suruoštos pensijos išėjimo proga pagerbtuvės ir draugės gražios išleistuvės Pranai ir Aleksandrai Kraujeliams. Jie jau daugiau kaip prieš metus nusipirkė namus St. Petersburg, Floridą, prie pat plūdimio. Tad šį rudenį išskris drauge su paukščiais į šiltuosius kraštus žiemoti, o pavasariais vėl grįš į Sudbury. Sveikinimo žodį tarė kun. Ant. Sabas, linkėdamas sulaukti dar daug gražių pavarų. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų", o pats pensininkas padėkojo visiems už linkėjimus ir už vertingas dovanas. Vaisės buvo V. G. Lumbiū vasarvietėje prie Trout ežero. Be sudburyškių, pagerbtuvėse dalyvavo B. Steponavičiai iš Hamiltono, kurie čia atostogauja pirkdami iš G. V. Lumbiū vasarnamyje antrojo pusės ežero. Reikia su malonumu pažymėti, kad Vytautas turi gimtų inžinieriaus gabumų ir pats pasistatė paskutiniui laikui dar du vasarnamius. B. Steponavičių vasarnamius antrojo ežero pusėje taip pat jo statytas. Ta proga buvo ir šių naujųjų vasarnamių šventinimas.

VESTUVĖS. Teresė Petrėnaitė susituokė su Haroldo Leo Shirley Christ King parapijos bažnyčioje. Vedybų apeigas atliko kun. Ant. Sabas prie gražiai papuošto altoriaus, giedant "Ave Maria" vieni geriausių Sudbury solisčių. Vargonai pritarė Danguolė Remeikytė. Vaisės buvo "Sorrento" viešbučio didžiojo salė. Petras ir Grasiela Petrėnai kaip vestuvinę dovaną jiems padovanojo naujai pastatytus namus. Petras yra gabus ir iškilus rangovas. K. A. S.

HAMILTON

VYSK. M. VALANCIUS LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE 1972-73 mokslo metai pradedami rugsėjo 9 d. St. Patrick mokyklos patalpose (East Ave tarp King ir Main g-vių, kur ir praėjusiais metais buvo). Pamokų pradžia — 9.30 v. r., pabaiga — 1 v. p. p. Pirmąjį šeštadienį, rugsėjo 9, mokiniai paleidžiami 12 v. Veiks darželis ir 10 skyrių. Į darželį priimami 4-5 metų amžiaus vaikai, į 1 skyr. 6 metų, tik tie, kuriems 1972 m. suėsi pilni minėti metai. Į augštesnius skyrius priimami patikrinus turimas žinias. Visi tėvai, turintieji mokyklinio amžiaus vaikus, kad ir nemokančius lietuvių kalbos, prašomi neatidėlioti ir rugsėjo 9 d. atvežti į mokyklą. Pavėlavimai ne tik mokytojas, bet ir patiems mokiniams apsunksina darbą. Rugpjūčio 26 d. vedėjo bute įvyko mokytojų posėdis. Pasiskirstyta skyriais ir aptarti įvairūs kiti klausimai. Šiais metais iš mokyklos pasitraukė daug metų dirbusi mokytoja M. Kvedarienė ir jaunas mokytojas A. Gutauskas dėl studijų. Jiems už pasiaukojimą ir darbą mokykloje nuosirdžiausia padėka. Šiais mokslo metais mokykloje dirbs šeši mokytojai: daržely — L. Stungevičienė, I skyr. — G. Repčienė, II — D. Grajauskaitė, III — K. Gedrimaitė, IV — A. Matulienė, V — K. Šeštoka, VI — K. Parešytė, VII — B. Juozapavičienė, VIII — A. Mikšienė, IX — A. Miklauskas, X — A. Volungienė. Rugpjūčio 6-13 d. d. mokytojų ir jaunimo studijų savaitėje "Dainavoje" iš Hamiltono dalyvavo: A. J. Mikšai, A. A. Mikalauskai, G. Repčienė, D. Grajauskaitė, A. Kezytė, D. Juozapavičiūtė, D. Lukavičiūtė ir L. Lukavičiūtė — iš viso 10 dalyvių.

I. Mikšys, mokyklos vedėjas

Pajieškojimas

Antanų Sutkaitį, anksčiau gyvenusį Toronto, prašo atsiliepti: Rev. J. Gaudžis, Apartado Postal M-2420, Mexico I. D. F.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos-rugpjūčio mėnesiai ir prieš šilų savaitgalį "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas.

Mokame už:

depozitus	5%
šėrus ir sutaupas	6%
už vienu metų terminuotus indėlius	6½%
ir virš \$10.0000 — 3 metams	7%

Duodame: asmenines paskolas iš 10% nekiln. turto paskolas iš 8½%

Kapitalas — virš \$3,400,000

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai

Skanėstai

kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV LB CENTRO VALDYBA kreipėsi į JAV senato mažumos vadą Hugh Scott, prašydamas išskirti, ar Sovietų Sąjungoje viešėjusiam prez. R. Niksonui buvo žinomas R. Kalanovskis susidėjimas, ar buvo keltas Lietuvos pavergimo klausimas pasitarimuose Maskvoje. Senatorius H. Scott šiuo reikalu pasituntė laisvą valstybės sekretoriui W. Rodgers ir prez. R. Niksono patarėjui dr. H. Kissinger. Senatorius H. Scott JAV LB centro valdybai atsiuntė liepos 10 d. rašytą dr. H. Kissinger atsakymą, dėkojantį už Lietuvos priminimą ir pakartotinį dėmesio atkreipimą į lietuvių tautos vargus. Lietuvių Bendruomenės susirūpinimą pagrindinių žmogaus teisių netekusia tauta jis vadina natūraliu reiškiniu. Prez. R. Niksonui buvęs gerai žinomas šis Amerikoje gyvenančių tautinių mažumų rūpestis. Sovietams Maskvoje buvo pareikštas tvirtas JAV išpareigojimas Jungtinių Tautų priimtos žmogaus teisių deklaracijos principams.

PEDAGOGINIS LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 9 d. Studentų elles papildys Čikagos augštesniosios lituanistikos mokyklos praėjusių mokslo metų abiturientai — Ofelija Barškytė, Ramunė Martytė, Aloyzas Pakalniškis, Vida Paškutė, Grasiela Reinytė, Marius Slapšys ir Loreta Stončiūtė. PL Instituto ragina ir kitų kolonijų jaunimą sekti jų pavyzdžiu ir studijuoti neakivaizdinio būdu.

MISIJOINERIAUS KUN. JONO BRUŽIKO, SJ, 75 metų amžiaus ir 50 metų kunigystės sukaktis bus paminėtos rugsėjo 24, sekmadienį, Čikagos Jėzuitų koplyčioje ir Jaunimo Centro salėje. Sukaktuvinkas, viešdamas JAV, telkia lėšas Brazilijos lietuvių spausuvei Sao Paulo mieste, kur yra leidžiamas savaitraštis "Mūsų Lietuva".

TAUTINIŲ SOKIŲ IV SVENTĖJE čikagietis fotografas Aleksandras Plėnys padarė daug spalvotų nuotraukų, kurių dalį pasituntė šventėje dalyvavusiai prezidento žmonai P. Niksonienei. Netikėta staigmena buvo pačios R. Niksonienės telefonu iš Baltųjų Rūmų A. Plėnui pareikšta padėka. Ji taipgi jam atsiuntė padėkos raštą ir savo spalvotą portretinę nuotrauką su asmeniniu įrašu.

SUNKIAI SUSIŽEIDĘS motociklo nelaimėje, mirė kun. Leonardas Sabalis, buvęs JAV parašutininkų dalinio kapelionas. Velionis, kunigu įšventintas 1960 m., vikaravo Šv. Trejybės parapijoje Scrantone, Pa., ir ką tik buvo pradėjęs darbuotis Šv. Kazimiero parapijoje Lynwood, Pa. Palaidotas rugpjūčio 15 d. iš šios parapijos bažnyčios vietinėse kapinėse.

SV. KAZIMIERO KAPINĖSE Čikagoje rugpjūčio 7 d. buvo palaidotas bene paskutinis knygnešys Anicetas Bubelis, 97 metų amžiaus. Velionis, gimęs Alkos kaime, Alsėdžių parapijoje, į knygnešų elles įsijungė 1892 m. Kalvarijos apylinkėje. Išsilis 12 metų jis priimdavo ir tėviškėje slėpdavo iš Prūsijos agentabentas knygas, maldaknyges, "Tėvynės Sargą", "Varpą", "Ūkininką", "Apžvalgą" bei kitus leidinius, vėliau atiduodamas platintojams ir pats platindamas dažniausiai bažnyčioje, kur būdavo didesnė žmonių spūstis. Dažnas tada lietuviška rašta, namo parėjęs, raskavo savo kišenėje. P. Abelkis yra parašęs knygą "Atlaidų pavėsy", panaudodamas a.a. A. Bubelio atsiminimus. Į JAV velionis atvyko 1905 m. ir 65 metus praleido Čikagos Roselando apylinkėje, reikšdamasis LRK Susivienijime, BALFE, Lietuvių Bendruomenėje bei kitose organizacijose. Amžiaus devyniasdešimtmečio proga jam 1965 m. gegužės 2 d. Roselando buvo surengtos pagerbtuvės. Sukaktuvinkas tada teisinio negalys gražiai pakalbėti — nesas kalbėtojais, lietuvišką darbą jaunystėje dirbęs iš "ukvatos", kurios jam netruko ir senatvėje. Namų rūšyje buvo įsirengęs knygų raišyklą, atnaujindavo senas maldaknyges ir taisydavo Rožinius.

Venecuela

EUROPOJE ATOSTOGAVO Vanda Bieliūnienė, Gavorskių šeima ir Venecuelos LB centro valdybos pirm. inž. Vladas Venckus. Atostogų metu pirmininko pareigas ėjo dr. Jadvys Klovaite.

Brazilija

SAO PAULO VILLA ZELINOS gimnazijos salėje liepos 29 d. buvo surengtas bendras sutiktuvų vakaras iš tautinių sokių šventės grįžusiems jaunimui. Programa atliko Brazilijos ir Urugvajaus šokėjų poros. Brazilijos lietuvių kun. J. Giedriui, SJ, ir ULK Draugijos pirm. E. Andriuskevičiui ikeitė 2.200 kruzeirį Montevidėu lietuvių atostogų namo statybai. Jaunimo Namuose buvo surengtos gražios vaisės. Liepos 30 d. urugvajiečių grupė autobusais išvyko į Montevidėu.

SAVAITRASTIS "MŪSU LIETUVA" specialiu būdu išleido baltiečių biuletenį "Buletin Baltico", paruostą Brazilijos baltiečių komiteto Sao Paulo mieste. Biuletenyje yra Estijos konsulo dr. F. Saukas sveikinimo žodis, istorinių duomenų, žinių apie įvykius Pabaltijyje, lietuvių, latvių ir estų gyvenimą laisvajame pasaulyje.

SV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJOS iniciatyva Sao Paulo lietuvių specialiomis pamaldomis pagerbė a.a. kun. Benediktą Sugintą. Koncelebracinis Mišias Sv. Juozapo parapijos bažnyčioje laikė kun. J. Kidykas, kun. J. Šeškevičius ir kun. Pr. Gavėnas, giedant chorui. Prie bažnyčios durų buvo prikalta paminklinė lenta. Jos įrašas lietuvių ir portugalų kalbomis skelbia: "Pagerbimas kun. Benediktui Sugintui, šios bažnyčios statytojui, Lietuva 1895. I. 3 — Amerika 1972. IV. 20, Sao Paulo lietuvių kolonija."

Argentina

KATALIKŲ MOTERŲ BIRUTES Draugija Adroge surengė tradicines Onos. Viešniū eilėse buvo penkos Onos — Misianienė ir Ožinskienė iš V. Lugano, Kairėlienė iš Quilmes, Burbaitė iš Adroge ir Burtimienė iš Avellanados. Varduvinkėms sugiedota "Ilgiausių metų", "Laiko" red. O. Kairėlienė skaitė paskaitą apie žymiausias Lietuvos Oną "Didžioji Lietuvos kunigaikštienė Ona Vytautienė", "Ilgiausių metų" linkėjimai buvo pagerbtai ir Aušros Vartų parapijos klebonas kun. J. Petraitis, šventčianis amžiaus penkiasdešimtmėčio ir kunigystės 25 metų sukaktis.

"CHURCO" PLOKSTELIŲ LEIDYKLA Buenos Aires išleido dvi Nijorko "Rūtos" choro plokštelės — "Dainos iš Lietuvos" ir "Dainuojam su Rūta". Plokštelės yra pigesnės už tas, kurios gamintos JAV.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRE Buenos Aires buvo surengta Išeivų Diena ir Oninės. Apie lietuvių kūrinius Amerikos žemyne, Dariaus ir Girėno didvyrišką skrydį per Atlantą kalbėjo ALC garbės narė Elena Vilčinskaitė-Rysellenė. "A. L. Balso" moterų skyriaus red. O. Ožinskienė perskaičius eilėraštį "Arų žygis", visai vakaro dalyviai žuvusius lakūnus pagerbė atsisitojimu. Programa, kuriai vadovavo ALC sekr. Birutė Daratienė, dainomis pajavirino jaunimas — G. Mislinas ir Onytė Moseiko.

Australija

POKARIO ATEIVIŲ 25 metų iškūrimo minėjimas rengiamas gruodžio 2 d. Melburno Lietuvių Namuose. Jo dalyvius registruoja K. Mieladys, 4 Como Parade, Maribyrong, 30327. Kvietiami visi Viktorijos valstijoje gyvenantys lietuviai, Australijon atvykę pirmuoju transportu.

SIBIRO LIETUVAICŲ MALDAKNYGES "Mary save us" naują laida sukūlo išleisti viena australų katalikų leidykla Melbourne. Tekstas jau yra surinktas, laukiamo tik BALFO sutikimo ir iliustracijų. Lietuvių išpareigojimo nupirkti ir išplatinti 1.000 egzempliorių. Tolimesniu platindama katalikų bažnyčiomis Australijoje. Kadangi maldaknygė kainuos tik \$0.20, tikimasi išplatinti dideli egzempliorių skaičių.

Vokietija

VAIKŲ VASAROS STOVYKLA šiemet buvo surengta Romovėje liepos 23 — rugpjūčio 13 d. Susilaukta apie 50 stovyklautojų, kuriems vadovavo Hamburgo šeštadieninės lietuvių mokyklos mokytojas Leonas Narckus, talkininkas žmonos Rūtos Narkuvienės, ir. Siušelytės, Chr. Br. Johansson, R. Zimmermannienės ir J. Barasaitės. Dvasios vadu buvo kun. J. Dėdinas. Mažieji stovyklautojai maudėsi, iškylavo, žaidė ir sportavo, turėjo vakarus prie lauro ir žiūrėjo lietuviškų filmų. Pagrindinės iškilės rugpjūčio 13, uždarymo dieną, buvo pradėtos kun. J. Dėdino atliktomis pamaldomis ir vaikų pasirodymais su vaidinimais, eilėrašiais, tautiniais šokiais, dainomis. Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius kvietė visus stovyklautojus atvykti mokybtį į šią gimnaziją. Stovykla užbaigta lietuviškos trispalvės nuleidimu ir atsisveikinimo laužu.

Lenkija

KIEK YRA LENKIJOS LIETUVIŲ? Atsakymą į šį klausimą bandė duoti dr. Ona Vysniauskienė, skaičiusi pranešimą "Lenkijos lietuviai" Europos lietuviškųjų studijų XIX savaitėje V. Vokietijoje, Stuttgart-Hohenheime. Iš Lietuvos į išvyko 1946 m. Lenkijon ir tik prieš ketverius metus persikėlė švedijon. Dr. O. Vysniauskienės teigimu, per 5-6 pokario metus iš Lietuvos Lenkijon išvyko 178.013 asmenų, kurių tarpe buvo ir apie 2.000 lietuvių. Prieš keltą metų buvo skelbiama, kad Lenkijoje yra apie 30.000 lietuvių, kurių maždaug 10.000 sudaro senieji Suvalkų ir Seinų apylinkių gyventojai. Kiti šaltiniai Lenkijos lietuvių skaičių sumazina iki 10.000. Punksko rajonui priskirdami 7.000. Čia dar yra išlikę lietuviški kaimai — Vidigiriai, Bartiškių, Pristavonys, Narinink

Kunigas koncentracijos stovykloje

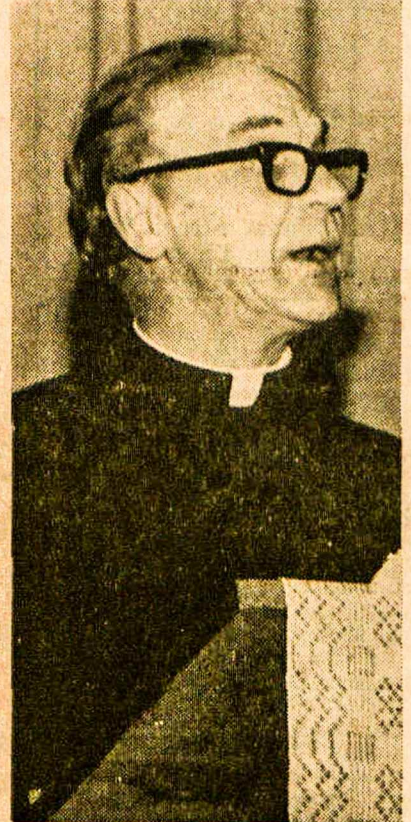
Kun. Stasio Ylos knyga „A Priest in Stutthof“ (lietuviškai „Žmonės ir žvėrys dievų miške“), pasirodžiusi anglų kalba, nepaprastai įdomiai pasakoja autoriaus atsiminimus ir pergyvenimus nacių koncentracijos stovykloje antrojo pasaulinio karo metu. Pradėjęs juos skaityti bus taip sužavėtas, kad negalės jos padėti, kol nebaigs skaityti. Pats pasakojimas yra konkretus, incidentas seka incidentą, anglų kalba sklandi, graži.

Nors autorius nefilosofuoja apie žmogaus prigimtį, kiekviena puslapyje aiškiai matyti žmogaus kilnumas ir sugedimas. Todėl knyga turi antrinę antraštę: „Žmogiški pergyvenimai nužmogintame pasaulyje“.

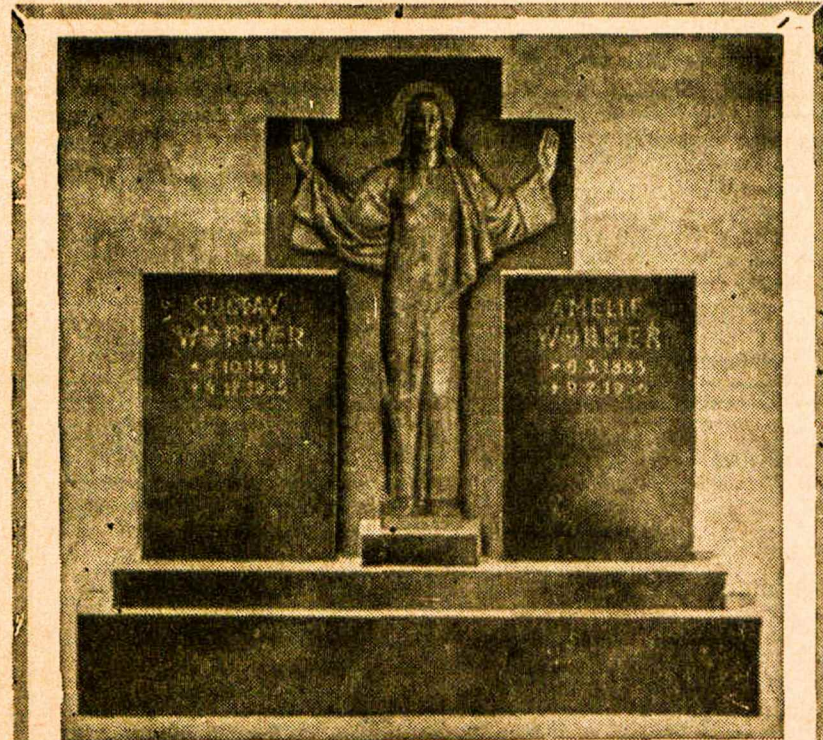
Nors beveik 30 metų prabėgo nuo autoriaus pergyvenimų stovykloje, ir mūsų laikams tebėra aktualus klausimas: kaip vokiečių tauta, kuri tuo metu buvo Europos pažiba moksle, kultūroje, intelektualiniame gyvenime, galėjo taip numukti dvasioje, kad jos žiaurumas žmogui pasilieka ir dabar sunkiai įsivaizduojamas tam, kuris nepergyveno tų įvykių.

Nacių koncentracijos stovykla neigė žmogaus dvasinę vertybę. Pvz. vienu atveju sargas žiauriai muša dirbančius kalinius ir šaukia: „Čia jums ne Lietuva! Čia Vokietija, Vokietija, Vokietija!“ Kaliniai, kurie prižiūrėdavo auginamus angoros rūšies kiškius, pavydėjo jiems duodamo geresnio maisto. Vienas, galvodamas, kad jo gyvybė brangesnė už kiškio, pavogė jiem skirtą ropę. Už tai jis buvo mirtinai sumuštas. Kaliniams, kurie prižiūrėdavo sargų šunis, grėsė mirtis, jei nugaištų bent vienas šuo.

Neužmiršamas pragaro vaizdas stovykloje. Kai krematoriumas nebesusėjęs deginti mirusių kalinių lavonų, buvo iškas-ta didelė duobė, pripilta smalos ir apdenota geležine tinkline tvora. Sukrovus lavonus, buvo

Kun. prof. Stasys Yla, atsiminimų apie Stutthof'o kacetą autorius
Nuotr. P. Ažuola

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W. 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629. Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

KUN. A. J. KONTAUTAS-
CONTONS

uždegta smala. Visą tamsią naktį gaisras liepsnojo, o darbininkai, kaip vėlniai, šokinėjo aplink lavonus su pagaliais, badė ir sukinėjo, kol jie visai sudegė.

Ypatingai jaudinantis yra vaizdas žydo berniuko, septynerių metų amžiaus, likusio be šeimos. Gražiu balseliu jis kaliniams giedodavo senovės žydų giesmes, ypatingai pranašo Jeremijo lamentacijas apie Jeruzalės sunaikinimą 586 m. prieš Kristų. Žydų tautos naikinimas kartojosi nacių stovyklose. Jeremijo lamentacijos pasilieka aktualios.

Nors nacių dvasinis sugedimas buvo visur matomas, kai kurie kaliniai parodė nepaprastą dvasinį atsparumą ir kilnumą. Dažnai sutinkame prof. Vladą Jurgutį, kuris stovykloje suorganizavo mokslo akademiją, prof. Balį Sruogą, kuris subūrė jaunus rašytojus į „Aitvarus“, dr. Antaną Starkų, prof. Antaną Kučą, kun. Alfonsą Lipniūną ir kitus.

Idomu skaityti apie „pogrindžio Bažnyčią“. Iš knygos suprantame tikrą reikšmę to garbingo termino, kurį dabarties katalikai radikalai pasisavino pridengti savo liturginiams žaidimams.

Prieš pirmas Velykas, praleistas stovykloje, kun. Yla slap-tai išklaušė išpažintis kalinių, kurie sužinojo, kad jų tarpe yra kunigas. Koks susijaudinimas, kai Velykų ryto aušros lenku, čekų ir ukrainiečių choras slap-tai aplankė kambarius, giedodami Velykų giesmes ir „aleliuja“.

Koks pavojus, kokia paguoda, kai susidarė galimybė slap-tai laikyti šv. Mišias, atšvęsti Sekminių šventę, išklausti išpažintis prieš Sv. Trejybės sekmadienį, duoti generalinę absoliuciją negalintiems atlikti išpažintį, atlaikyti šv. Mišias Die-

NETIKSLUMAI APIE NETIKSLUMUS

P. Lelis „T2“ 30 nr. rašo, kad rado du netikslumus mano atsa-kyme prof. Navickui dėl išdras-kytų Lietuvos žemių. Tame straipsnyje mano tikslas nebuvo aiškinti atskirą terminą, bet suglaustai atsakyti begėdiškai so-vietinei propagandai apie nuolat kartojamą Maskvos „malonę“, kad tiktai Kremliaus pagalba buvo „sujungtos visos etnografi-nės Lietuvos žemės į vieną vie-netą“.

Dėl Suvalkų trikampio termi-no bei apimties P. Lelis rašo: „Atrodo, tas klausimas ne tik Navickui, bet ir daugeliui iš mū-sų, įskaitant ir autorių, nėra aiš-kus“. Aš tokiu išmaningu auto-ritetu visus nelaikau ir nenoriu laikyti, nors P. Lelio straipsnyje suminėti šaltiniai yra mano as-meninėje bibliotekoje ir juos esu pakartotinai atidžiai per-skaitęs.

1. Dėl Suvalkų trikampio termi-no. S. Miglinas savo knygoj Suvalkų trikampiu vadina Su-valkijos dalį „tarp Nemuno — Marijampolės — Suvalkų“. Lie-tuvių Enciklopedijoje nurodoma: „Prie Suvalkų trikampio turėjo dar būti prijungta žymi dalis Užnemunės“ (XXIX, p.244). Ko-kią Suvalkijos dalį rusai atpirko nuo vokiečių? P. Lelis aiškina,

vo Kūno šventėje ir slapta per-duoti 80 konsekrutų ostijų vie-nai moteriai, kuri išdalino šv. Komuniją moterų lageryje.

Gilus religinis įsitikinimas stiprino kalinių viltį. Prieš mir-tį kun. A. Lipniūnas parašė: „Nors kenčiu ir mirštu, aš vėl prisikelsiu. Be mirties negali būti prisikėlimo“. Jis suprato savo tėvynės mirtinę kanciją kaip garbingo prisikėlimo laidą.

Autorius baigia knygą su pa-staba, kad Stutthof'o atsimini-mai, nors skaudūs, retai tebe-kankina jį. Jį labiau kankina sapnai apie rusus, ir tai gal to-dėl, kad jo brolis, jo buvę stu-dentai ir kolegos mirė Sibire. Nacių koncentracijos stovyklos praeities dalykas, o rusų stovyk-los tebėra tikra grėsmė lietu-viams ir nuolatinis pavojus.

Kun. St. Ylos atsiminimuose randame vaizdą nacių žiaurumo ir įspėjimą dėl sovietinės grės-mės. Matome bedieviškos ideo-logijos konkrečius vaisius, žmo-gaus sugedimą. Matome religi-nio idealo vilties ir broliškos meilės pavyzdžius, žmogaus kil-numą. Giliau suprantame žmo-gaus prigimtį ir save, matome pagundą, kuri vilioja žemyn, ir idealą, kviečiantį į dvasios kil-numą.

Daug parašyta apie nacių lai-kus. Kun. Ylos atsiminimų kny-ga yra pirmos rūšies leidinys li-teratūriniai atžvilgiu ir viena ge-riausių knygų, pasirodžiusių anglų kalba. Lietuviai turėtų tinkamai įvertinti „A Priest in Stutthof“, paskatinti jaunimą ją skaityti ir padovanoti vietos knygynams bei nelietuviams.

A PRIEST IN STUTTHOF by Stasys Yla. Human Experiences in the World of Subhuman. Manyland Books, New York 1971, p. 294. Authorized transla-tion from the Lithuanian by Ma-nyland Books and by Nola M. Zobarskas.

kad rusai nuo vokiečių pirkto tris (kodėl ne keturias?) Suvalki-jos apskritys, nors pats prisipa-žįsta, jog dingus rusų - vokiečių sutarties žemėlapiams „Visdėlto daug kas liko neaiškiu“. Taigi, šnekame apie neaiškumus, kurie yra neaiškūs, atseit, norim žino-ti, ar yra ant mažosios „i“ raidės taškas ar ne.

2. Carinė Rusija pripažino „Lithuania propria“ ribas. Car-istinės Rusijos valdymo laiko-tarpis buvo ilgas. Jame buvo įvairiausių pakeitimų, grupavi-mų, administracinių pertvarky-mų. Ilgą laiką Rusijos carai, ligi Nikolaus II pašalinimo nuo sosto, pasirašydavo: „Didysis Lietuvos Kunigaikštis, Zemaičių kunigaikštis“. Rusų kunigaikštis Gercenas savo atsiminimuose aprašo kaip vainikavimo iškil-mėse caraitis „ėjo šalia išblyš-kusio Mikalojaus... lietuviško-sios gvardijos munduru su gel-tona apykakle“ (t. I, p. 79). Trys didžiulės gubernijos — Vilniaus, Kauno, Augustavo - Suvalkų bu-vo laikomos lietuviškoms gu-bernijoms. Tos gubernijos dau-giau ar mažiau apėmė „Lithua-nia propria“ ribas. Dar I pasaui-linio karo sukuryje caro rašti-nėjų buvo planas suteikti Lietu-va autonomiją Andriausavos su-tarties ribose, nors oficialiai ta-da Lietuva tebeegzistavo kaip „Sievero-zapadnyj kraj“.

Mano tikslas straipsnyje „Iš-draskytos Lietuvos žemės“ nebu-vo aiškinti ar Seinai ir Suvalkai įėjo į tą rusų-vokiečių prekybos sutartį Lietuvos žemėmis ir kiek carinėsinės Rusijos „lietuviško-sios gubernijos“ apėmė „Lithua-nia propria“. Aš norėjau bent iš dalies atremti rusiškąjo impe-rializmo varomą lietuvių ranko-mis propagandą. Jeigu P. Lelis būtų perskaitęs prof. Navicko straipsnį ir jam būdingu pedan-tišku tikslumu atskęs į ten pa-skleistus ne tikrai netikslumus, bet tiesiog grubų maskvinį me-lą, už tai visi savo tautos nelai-me susirūpinę lietuviai būtų me-tę jam nuoširdžią padėką. Kai tėvynėje broliai ugnies liepsnoje protestuoja, mums laisvėje vertėtų imtis ryškesniu darbu, o ne vienam dirbti, o kitam tyri-nėti ar sudėlioti tašelius ant visu raidžiukių. Šiuo atveju gal prof. Navickas reikš savo padė-ką P. Leliui už pagalbą.

B. Rimgaudas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Mūsų Sparnai nr. 32, 1972 m. bir-želis. Lietuvių evangelikų reformatų žurnalas, redaguotas komisijos ir Jo-kūbo Kregždės. Už laisvą auką gau-namas pas administratorių Joną Pal-šį, 5718 S. Richmond St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Technikos žodis nr. 3(133), gegu-žė-birželis. Leidėjas — Amerikos Lie-tuvių Inžinierių ir Architektų Sąjun-gos Čikagos skyriaus techninės spau-dos sekcija. Šį inžinierių ir archi-tekstų žurnalą galima gauti pas admi-nistratorių A. Pargauską, 6643 So.

Poetas Bernardas Brazdžionis, sulaukęs veterano amžiaus, tebėra kūrybin-gas ir darbingas, dalyvauja kultūriniame gyvenime

LIKIMINIO VEIDO REIŠKĖJAS

Poeto Bernardo Brazdžionio pensininko sukakties proga

Poetas, redaktorius, kultūri-ninkas Bernardas Brazdžionis sulaukė tokios savo amžiaus brandos, kuri spindi įvairiais as-pektais. Anksčiau ar vėliau apie juos neišvengiamai kalbės lietu-vių raštijos istorikai, jos vertin-tojai. Šiuo momentu norėtusi pa-liesti tiktai vieną jo buities gi-ją, kuri nenutrukiamai išsaulė suaktutvininko gyveniman ir kūrybon, būtent, jo suaugimą su tautos likimu.

Bet ar tai specifinis Bernardo Brazdžionio bruožas? Juk kiekvienas sauga su savo tauta. Ar yra tad pagrindo laikyti tai spe-cifiniu dalyku Bernardo poezijoje? Tiesa, kiekvienas žmogus daugiau ar mažiau jauja savo tauton, bet ne kiekvienas sugeba tai pergyventi ir juo labiau iš-reikšti. Tūkstančiai ir milijonai žmonių pereina per gyvenimą, galėtume sakyti, nesąmoningai, nepajutę jausimo tauton. Jiems tai savaime suprantamas dalykas, netgi kasdieninis, nekelias jokių problemų. Kitaip į tuos da-lykus žvelgia poetas, sugebas už-čiuopti kasdieninio gyvenimo šaknis, kurios iš esmės anaipolt nėra kasdieninės. Gilesnio žvilgs-nio perspektyvoje jos iškyla kaip misterija, kurią filosofai stengiasi protu išsemti, o poetai — širdimi išgyventi. Toks yra, mano manymu, ir Bernardas Brazdžionis. Jis kaupė savo šir-din visas buities apraiškas, jas giliai išgyveno ir su kitais pasi-dalino poezijos puslapiuose. Dėlto jis yra kasdienybės pili-grimas. Kasdienė buitis yra jam sava, kaip ir visiem žmonėm, tačiau toje buityje jis nepaskeps-tą, neužsikasa. Kain gilesnio žvilgsnio žmogus, jis prakyla kasdienybę, pastebi jos įvairius aspektus ir gali tarti apie save: „Per pasaulį keliauju žmogus“.

Dar gyvendamas Lietuvoje, Bernardas Brazdžionis miklino savo lyrą, paliesdamas įvairius tuometinio gyvenimo akordus, tačiau subjektyvinio „aš“ per-daug neryškino. Jam rūpėjo vi-sa kasdieninė buitis su visu savo slėpiningumu, vedusiu į meta-fizines ir biblines gelmes. Jau tuomet Bernardo Brazdžionio poezijoje galėjai pajusti balsą kalbantį ne tik savo, bet ir dau-gelio vardu. Dėlto jo poezija bu-vo populiari ypač jaunimo sluogsnuose. Jis mokėjo prabi-ti daugybės širdžių balsu, ir tai dėlto, kad buvo suaugęs su ano meto atgimstančia tauta, gyveno jos pulsą ir mokėjo tai išreikšti sugestyvia forma. Pastaroji, ži-noma, yra reikšmingas dalykas, tačiau neviskas. Poetas, kuris yra atsiėjęs nuo visuomenės, dai-viuoja tiktai apie savo individua-lias kancias ir linksmybes, — ga-li būti didis dainius, tobulas sa-vo forma, tačiau jis nedaug vi-

suošenės tepasiekia. Tai grynų-jų estetų kelias, vedąs į parnaso augštybes, bet ten ir pasilieka. Tokio kelio nesirinko Bernardas Brazdžionis. Matyt, vidinis jo balsas kreipė visą kūrybą į ko-lektivinį kelią. Galbūt jis nevi-suomet pasiekia parnaso augšty-bes, bet užtat lengviau atranda skaitytojų širdis. Net ir tais at-vejais, kai Bernardas Brazdžio-nis rašo, atrodo, grynai subjek-tyvine tema, nejučiamis išreiš-čia daugybės sielų virpesius.

Sis Bernardo Brazdžionio po-ezijos bruožas bene stipriausiai pasireiškė tremties laikotarpyje. Netekęs savo tėvynės, poetas su tūkstančiais kitų savo tautiečių atsidūrė „po svetimu dangumi“. Daugeliu tėvynės netekimas reiškė ekonominį vargą, kasdie-ninį nepriteklį, duonos rūpestį. Visa tai išgyveno ir Bernardas Brazdžionis. Rodos, čia nieko ypatingo, bet kai pasirodė jo po-ezija, kurioje buvo išreikšta kas-dieninė tremtis nekasdieniniu būdu, paaiškėjo, kad poetas toje kasdienybėje įžvelgė daug giles-nius aspektus. Už duonos što-kos įsiai matė prarastą buitį pasauli, užu namų nebuvo imo jįsi matė dvasinių šaknų nete-kimą, už kasdieninio troškulio įsiai įžvelgė gyvybinio šaltinio nutolimą. Bernardo Brazdžio-nio tuometinė poezija atskleidė gi-liai slypinčią tremties tragiką, kurios dar neįjutė ištisos tau-tiečių masės. Poetui gi buvo aiš-kus, kad tėvynės netekimas yra didelė žaizda, kuri pradžioje bu-vo nežymė, bet ilgainiui plėtėsi ir tapo kiekvieno tautiečio, pa-jėgiantis reflektuoti, dvasiniu sopuliu. Apie jį rašė daug kas — ir poetai, ir prozininkai, tačiau vargu ar kas taip šakotai, jaut-riai, plačiai ir giliai išreiškė tė-vynės praradimą kaip Bernardas Brazdžionis. Kai šias eilutes ra-šančiam teko studijų metu do-mėtis iš tėvynės išblokštų žmo-gaus būsena filosofiniu ir psi-chologiniu požiūriu, reikėjo kon-krečių duomenų pasirinkti ana-lizei. Tam reikalui, tarp kitų, gražiai pasitarnavo Bernardo Brazdžionio poezija, kurioje bu-vo išreikšti pergyvenimai žmo-gaus, ką tik netekusio tėvynės. Juos analizuojant bei lyginant su kitais duomenimis, išryškėjo, kad tai ne vieno asmens išimti-niai pergyvenimai, o bendras iš-blokštųjų balsas.

Atrodo, kad ir vėliau Bernar-das Brazdžionis nuo pasirinkto jo kelio nenutolo. Jau temomis jo poezija tapo labai įvairi, tačiau likiminis tautos balsas li-ko nenustelbtas. Jis ryškūs viso-je jo poezijoje, nors netruksta ir kitokių žingsnių žingsnelių. Bernar-das Brazdžionis ne tik išreiš-čia likiminį savo tautos balsą, bet ir jo tautos, kaip poeto, likimas. Kentėti su ja laimėjimų metais, šaukti ia kovon pavojaus metu — yra likiminio veido poeto mi-sija. Bernardas Brazdžionis ir yra vienas tu, kuris pasiekęs poe-zijos augštybes neatėjo nuo sa-vo visuomenės, o triūsdamas il-gus metus spaustuvėje nepame-tė kelio į parnaso. Veteraniškos brandos metai teišryškina nuei-tai poeto kelia ir tesuspindi sa-vąja prasmę. Pr. G.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

SANTAROS-SVIESOS XIX metinis suvažiavimas — rugsėjo 7-10 d.d. So-dus, Mich., Tabor Farmoje. Progra-mon įtraukta eilė dėmesio verty-pas-kaitų: Austės Pečiūraitės — „Kiti-mas subjektyvioje kūrybinėje areno-jė“, prof. Ričardo J. Kriekaus — „White Ethnic Politics: Populism or Reaction?“, Romo Kinkos — „Litua-nistinis švietimas: dabartis ir ateities perspektyvos“, prof. Romo Vaštoko — „Naujos perspektyvos etninių gru-pių studijose“, dr. Romualdo Misiūno — „Pažangos idėja ir jos šiaudieni-niai priešai“, Algirdo Landsbergio — „Modernizmas ir tautosaka Rytų Eu-ropos literatūroje“, dr. Delijos Valiu-kenaitės — „Sekspsyro Otelas: pro-vertimo skliautys“, prof. Joanos Vaš-tokienės — „Kanados indėnų me-nas“, Vinco Trumpos — „Tolimosis paralelės“, dr. Kosto Ostrausko — „Disputatio de exilio“, prof. Algio Mickūno — „Vakary krizė ir nau-jos civilizacijos pagrindai“, Jurgio Blekačio — „Minut Balio Sruogos 25 metų mirties sukaktį“. Literatūros vakare yra sutikę dalyvauti rašyto-jai: Liūnė Sutema, Austė Pečiūraitė, Eglė Juodvalkytė, Rimas Vėžys, Kos-tas Ostrauskas, Marius Katiliškis, Al-girdas Landsbergis, Viktoras Rirda, Henrikas Nagys, Jurgis Blekaitis, Ro-landas Grybauskas — Romas Kinka. Koncertinę programą atlieka solistai Nerija Linkevičiūtė, Vytautas Nakas, Bernardas Prapuolenis su pianisto Alvydo Vasačio muzikine palyda. Darbotvarkėn taipgi įtraukti du se-minarai — rašytojų ir literatūros kritikų. Pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso įvertinimas yra paves-tas R. Kvikiųte, p. Deveikiųte, R. Sa-kadolskiui, J. Kazlui ir M. Drungai. Organizaciniame posėdyje „Mūsų pa-dėties diagnozė“ dalyvauja V. Trum-pa, M. Drunga, E. Juodvalkytė ir dr. V. Kavolis. Romas Sležas organizuo-ja filmų rodymą ir pašnekesį „Deka-dencija filmų mene“.

BOSTONO UNIVERSITETO RA-DIJAS WBUR FM rugpjūčio 13 d. išstija valandą skyrė kultūrinei lietu-vių programai anglų kalba. Stasys Santvaras supažindino klausytojus su lietuvių literatūros raida, pradėda-mas M. Mažvydo „Katekizmu“ ir baigdamas dabartinių rašytojų kūry-bą tėvynėje bei išvijoje. Dailiojo žodžio iliustracijai buvo pateiktas Antano Gustaičio eilėraštis „Gera bū-ti dideliam“ ir paties S. Santvaro perskaityta jo „Lopšinė“. Kompoz. Jeronimas Kačinskas nušvietė lietu-vių muzikos vystymąsi, apžvelgdamas vyresniosios bei dabartinės kartos žymiusios kompozitorius į Kačinskas fortėpionu atliko keletą savo kūri-nių, kuriuos papildė įrašai — dainos ir M. K. Ciurlionio simfoninis etiud-s „Bekit, barailai“, diriguojamas Sauliaus Sondeckio. Jonas Mekas kal-bėjo apie filmus, paliesdamas taip pat poeziją bei kitus klausimus. Po-kalbyje dalyvavo ir Lietuos gene-ralinis konsulas Anicetas Simutis. Už šią programą turime būti dėkingi Bostono universiteto radijo vadovy-bei ir universiteto dirbančiam W. Krukonui, kurio iniciatyva ir buvo suorganizuota ši speciali laida.

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „Fra-ternitas Lithuanica“ paskelbtaiji dailės konkursą Simo Kudirkos tragi-di-jai atvaizduoti praplėtė, leisdamas konkurse dalyvausiantiems dailin-nikams įjungti Romo Kalantos bei kitų lietuvių susidėginimą už Lietuvos laisvę. Premijoms skirta \$1.000 su-ma padidinama iki \$1.500. Paveiks-lams pristatytį numatytoji baigimė š.m. liepos 18 d. data nukeliama į 1973 m. gegužės pabaigą.

AMERIKOS POLITIKOS ŽURNA-LAS „Foreign Affairs“ šios vasaros laidoje teigiamai įvertino politinių mokslų prof. Leono Sabaliausko kny-gą „Lithuania in Crisis: Nationalism to Communism, 1939—1940“, išleistą 1972 m. Bloomington Indiana University Press. Apžvalgininkas Henry L. Roberts pabrėžia, kad ši kruopš-čiai paruošta dokumentinė knyga skaitytojams atskleidžia Lietuvos vi-daus ir užsienio reikalus tarpkari-niame laikotarpyje, visuomenines bei ekonomines sąlygas paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais, ne-priklausomybės praradimo aplinky-bes.

ATOSTOGŲ METU BRITANIJ-OJE lankėsi rašytojas Algirdas Land-sbergis su žmona. Londone, Lietuvių Namuose, buvo surengtas jo kūry-bos vakaras. Pristatytas A. Pusarau-sko, A. Landsbergis, Lietuvių Rašytojų Draugijos vicepirmininkas, val-dybos vardu pasveikino premiją už „Dvidešimt vieną Veroniką“ laimė-jusį K. Barėną. Po to jis skaitė iš-traukas iš „Gluosnių vėjuje“ ir „Pas-kutinio pikniko“, nustebindamas li-teratūros aktoriskais sugebėjimais. Literatūros vakare dalyvavusiems anglams A. Landsbergis su žmona J. Landsbergiene, aktore, anglų kalba atliko ištraukas iš dramos „Penki stulpai turgaus akštėje“ ir satyros „Barzda“.

BELGIJOS LIETUVIAI išleis sa-vo sol. Bronės Gailiūtės-Spies, sopra-no, lietuviškų dainų plokštelę. Šiuo reikalu ji jau yra užmezgusi ryšius su Stuttgarto radiofono choro vad-ovu dr. H. I. Dahmenu. Plokštelė iš-leisti 4.000 belgiškų frankų paaukojo Povilas Bružas, o Belgijos LB pir-mininkė Š. Baltus 1.000 frankų pri-dėjo iš Bendruomenės išdo.

KONCERTU SERIJA paveikslų ga-lerija paverstoj Vilniaus katedroj vasaros mėnesiais rengė Vilniaus fil-harmonija. Pirmojo koncerto progra-mą atliko vargonininkas Benediktas Vasiliauskas, klasikų kūrinius papil-dęs A. Račiūno vargonų suiltos iš-trauka ir A. Venckaus „Dviem poe-mom“. Antrajame koncerte dalyvavo vargonininkė Nijolė Trinkūnaitė ir P. Bingelio vadovaujamas Kauno choras. Šio koncerto programoj bu-vo ištraukos iš W. A. Mocarto „Re-quiem“, C. Monteverdi m o t e t a s „Skausmingoji siela“, E. Balsio iš-vystyta liaudies daina „Uloj bite-lė“, V. Budrevičiaus „Metų spalvos“ ir eilė kitų kompozicijų. Didžiausio vilniečių dėmesio susilaukė senoji katedroje įvykęs Belgrado operos te-atro dirigento Dušano Miladinovi-čiaus vadovaujama madrigalistų miš-raus choro koncertas. Šis jugoslavų choras, įteigtas 1951 m. kompoz. J. Baišanskio, yra susilaukęs plataus tarptautinio pripažinimo. Jo reper-tuare — senovinė muzika: motetai ir Mišios, O. di Lasso, Monteverdi, Pa-lestrinos, Bacho, Mocarto kompozic-i-jos ir liaudies melodijom bei intona-cijom grįsti jugoslavų kompozitorių kūriniai.

KAUNO DRAMOS TEATRO akto-rius Antanas Barčas sukūrė pagrindi-nį vaidmenį Talino kino studijos filme pagal A. Hinto romaną „Vėjų krantas“. Estai jį yra pakvietę atlikti ir barono Jukskiulio vaidmenį XV š. įvykius vaizduojančiame spalvo-tame plačiaekranime filme „Kruvi-nas akmuo“.

VILNIAUS DAILES PARODŲ rū-muose šią vasarą buvo atidaryta be-veik 600 rodinį turinti Lietuvos liaudies meno paroda. Daugliausia vietos užima įvairiaaraštės, kaitšytinės, aštuonytės, dvinytės džiūkių ir augš-taičių išaustos lovatiesės, dvi sales — medžio drožėjų darbai liaudies pa-sakų, dainų ir padavimų motyvais. Parodą papildė išdrožinėti namų ap-vyklos reikmenys, indai, dekoratyvi-niai bareljetai.

REZ. ARŪNAS ZEBRIŪNAS kuria filmą mažiems ir dideliems „Ką pa-sakė generolas“. Vienas naujojo filmo veikėjas yra liūtukas, gautas iš Kau-no zoologijos sodo. Filmavimo darbai šią vasarą buvo atlikti mi Valakam-piuose. Rež. A. Zebriūnas pagrindinį dėmesį skiria mažiems ir jauni-mui, kartais priversdamas susimąs-tyti ir vyresnius žmones. Tarptautinės premijos yra susilaukęs jo filmas „Paskutinė atostogų diena“. Iš kitų jo filmų minėtini „Mažasis princas“ ir „Gražuolė“.

LIAUDIES DAINŲ IR SOKIŲ an-samblis „Lietuva“, meno vadovo Pra-no Budrius pranešimu, 1972-73 m. koncertinį sezoną pradėjo rugpjūčio mėnesį. Išvykos Suomijon progra-ma buvo pakartota Kėdainiuose, Su-valkijoje prie Orjos ežero, Utenoje. Ansamblio koncertinė grupė lankėsi Rokiškio ir Zarasų rajonuose. Rug-sėjo pabaigoje „Lietuva“ turės atiduoti duoklę Sovietų Sąjungos pen-kiasdešimtmečiui koncertais Molda-vijoje, Ukrainoje, Gudijoje ir Rusijoje. Po to grupė ansamblių vyks į Či-lę, o birbynininkas Pr. Budrius, kanklininkės D. Juodvalkytė ir Z. Zukauskaitė — Paryžiu. Šios išvy-kos taip pat yra susietos su Sovietų Sąjungos penkiasdešimtmečiu.

PROF. BALYS DVARIONAS, pia-nistas, kompozitorius ir dirigentas, mirė Vilniuje rugpjūčio 23 d., sulau-kęs 68 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs Liepojoj, baigęs Leipgo kon-servatorijos fortepiono klasę, tobū-linėjis Berlyne. Lietuvos neprikla-u-somybės metais koncertavo kaip pia-nistas Prancūzijoje, Vengrijoje, Vo-kietijoje, Šveicarijoje, Švedijoje ir Sovietų Sąjungoje. Nuo 1926 m. ve-lionis buvo fortepiono klasės vedėju Kauno muzikos mokykloje, kuri 1933 m. išaugo į pilną konservatoriją, jos studentų orkestro ir Kauno radiofono orkestro vadovu, supažin-dinusiu visuomenę su M. K. Ciurlio-niu, J. Gruodžio, J. Karnavičiaus, J. Tallat-Kelpšos, A. Račiūno, Vl. Ja-kubėno ir kitų lietuvių kompozitorių kūriniais. Pokaryje yra buvęs tre-jus metus Vilniaus filharmonijos vyr. dirigentu, nuo 1949 m. iki mir-ties — Vilniaus konservatorijos for-tepiono klasės profesorium. Prof. B. Dvariono kūrybinis palikimas: ope-ra „Dalia“, B. Sruogos „Apyašrio dalios“ motyvais, baletas „Piršlybos“, koncertas smuikui, du koncertai for-tepionui, koncertas valtornai, uverti-tūros „Prie gintaro kranto“ ir „Auš-ra“, pjesė smuikui „Prie ežerėlio“ ir daug kitų kūrinių. Už savo kūrinius yra laimėjęs dvi Sovietų Sąjungos premijas ir vieną respublikinę. Kar-tu su J. Švedu turėjo sukurti vadi-namąjį LTSR himną ir atiduoti duoklę kompartijai kauriomis savo dai-nomis, nors kompartijos nariu nebu-vo. Palaidotas Palangoje.

GASTROLĖMS PALANGOJE naujajį sezoną pradėjo Klaipėdos dramos teatras. Vyr. rež. P. Gaidžio pranešimu, sezono pradžiai Klaipėdo-je jau yra paruoštas V. Šekspsyro vei-ka-las „Coriolanus“, statomas pirmą kartą Lietuvoje. Repertuara taipgi papildys J. Grušo „Barbora Radvi-laitė“, vengrų dramaturgo Ferenco Tarus pjesė „Gyltės ant antkapio“, gruzino N. Dunbadės pjesė „Nes-jaudink, mama“.

V. Kst.

BABY POINT — JANE, \$25,900 prašoma kaina. Gera prižiūrėtas 6 kambarių mūrinis namas arti susisiekimo ir krautuvų. \$3,900 įmokėti. Namai išmokėti.

BLOOR — INDIAN RD., \$3,900 įmokėti. 6 didelių kambarių mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir dvigubu mūriniu garažu. Moderni virtuvė ir prausykla.

BLOOR — HIGH PARK, \$31,000 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis namas. Dvi prausyklos ir dvi virtuvės. Įvažiavimas ir vieta garažui. Tinka dviem šeimoms — iš viso 7 kambariai.

ISLINGTON, \$10,000 įmokėti. Modernus 4 miegamųjų vienaauštis (side split bungalow). Didelis šeimos kambarys ir gerai įrengtas rūšys. Tuojau galima užimti.

BLOOR — JANE, \$15,000 įmo-

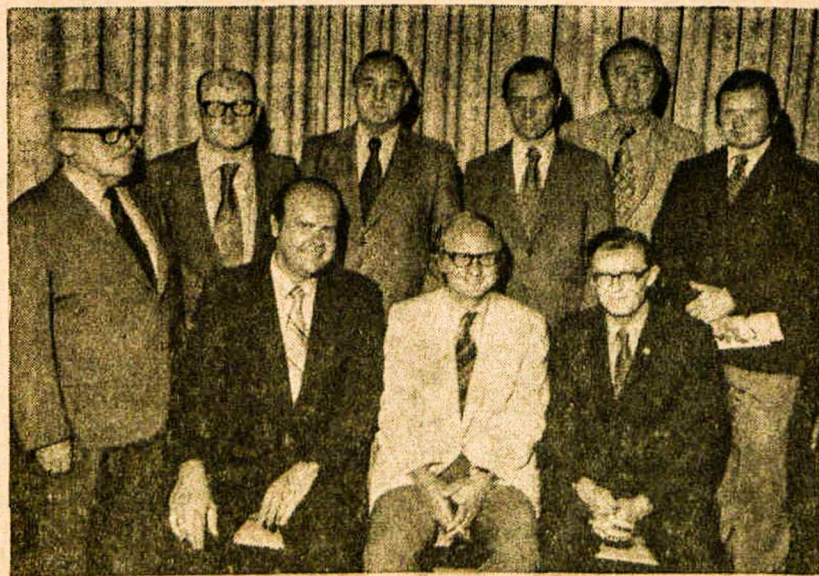
kėti. Atskiras, mūrinis 2 augštų, 8 kambarių namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Dvi virtuvės ir dvi prausyklos. Nėra skolu.

ROYAL YORK—BLOOR, \$10,000 įmokėti. Vieno augšto 3-4 miegamųjų mūrinis namas su dvigubu garažu. Dvi modernios prausyklos ir pilnai įrengtas rūšys. Kilimai ir kt. priedai. Viena skola.

ROYAL YORK — DIXON, dvibutis (duplex). Du butai po du miegamuosius ir galimybė įrengti butuką rūšyje. Gerai prižiūrėtas mūrinis pastatas. Reikėtų įmokėti \$15,000.

MIMICO, 6 butų mūrinis pastatas su balkonais. Privatus įvažiavimas ir vieta automobiliams pastatyti. Arti susisiekimo ir krautuvų. Pirmą skolą iš 7½%. \$20 tūkstančių įmokėti.

salygomis mirtgicius Parūpiname lengviausiomis
B. SAKALAS. Tel. 762-8255

Kanados baltiečių atstovai Toronto, išklause pranešimų konservatorių partijos atstovų. Pirmoji eilė iš kairės: Baltiečių Federacijos pirm. U. Peter-soo, konservatorių partijos pirm. D. J. Matthews, žurnalistas Labor Zink. Antroji eilė — estų atstovai, antras iš dešinės — lietuvių atstovai — J. R. Simanavičius, kraštinis — latvių atstovas Sukse. Trūksta nuotraukos I. Micklejohn - Sernaitės

SPORTAS

SALFAS GOLFO PIRMENYBES

Prieš dvi savaites Monroe mieste, apie 30 mylių nuo Detroito, buvo surengtos SALFAS golfo pirmenybės. Jos buvo labai gausios dalyvių ir varžybų atžvilgiu — dalyvavo apie 90 golfininkų iš daugelio Amerikos ir Kanados miestų. Dviejų dienų varžybose buvo išaiškinti S. Amerikos lietuvių golfo meistrai vyrų A, B ir C, jaunių, jaunučių ir moterų klases. Visi laimėtojai buvo nustatyti pagal dviejų dienų pasekmes. Pasitaikė nepalankios oras — daug lijo, tačiau tai netrukė gerai golfininkų nuotaiškai ir geroms pasekmėms. Štai kai kurios geresnės pasekmės: Petrošius, C, 71-73; Panaras, C, 79-80; Kuelso, C, 72-81; Sergautis, T, 75-86; Jull, T, 84-85; Ubeika, T, 82-85; V. Simin-kevičius 82-84. A. Siminkevičius 72-86, A. Simanavičius 84-81, visi T, Kisieli-ly, KL, 77-63; Kubilius, C, 92-78; Barauskas 87-84; Dagys, C, 78-96; Strimaitis, T, 87-87. Atskirose klases laimėtojai tapo vyrai A — 1. Petrošius, C, 144; 2. Kuelzo, C, 153; 3. Panaras, C, 159; 4. Sergautis, T, 161; vyrai B — 1. Kubilius, C, 170; 2. Whiteare, KL, 174; 3. Dagys, C, 174; 4. Strimaitis, T, 174; vyrai C — 1. Kėkštas, T, 178; 2. Činkus, C, 186; 3. Kisielius, KL, 189; senjorai — 1. Račyla, KL, 175; 2. V. (B.) Balsys, T, 194; 3. Jagutis, C, 199; jaunieji — 1. A. Siminkevičius, T, 158; 2. Kisieli-ly, KL, 160; 3. Barauskas, T, 171; 4. T. Balsys 180; jaunučiai — 1. E. Nakas, C, 2; T. Lapas, C, 3. A. Ja-kimčius, D; moterys — 1. E. Kėkštie-nė, T, 123; 2. Rimkus, C, 131; 3. Bal-sienė, T, 132. Komandinėse varžybose dalyvavo net 8 komandos: 3 iš Či-kaigos, 2 iš Toronto, po vieną iš Kle-velando ir Detroito. Pirmą vietą čia laimėjo Čikagos pirmoji komanda 8 taškai įveikusi Torontą 978-986. To-liau sekė Toronto II — 1091, Detroitas 1104 ir Klevelandas 1193.

Toliausi šiose pirmenybėse sveidinkū numušė Čikagos Panaras — 274 jardus.

Torontiečiams nesisekė komandi-nės varžybose — viską nulėmė antros dienos pasekmės. Tačiau Toron-tan neįėjo tuščiomis — laimėjo jau-nių, moterų ir vyrų C klases pirmeny-bes. Pažymėtina jaunojo A. Si-

minkevičiaus pirmos dienos pasek-mė — 72.

Pirmenybės buvo parinkta patogi vieta, tačiau aikštynas nebuvo gera-me stovyje. Žaliosios vejos buvo išde-gusios ir labai įmirkusios po gausaus lietaus — daug kur galima buvo "išsimaudyti". Pirmenybių organiza-toriai stengėsi kuo geriau priimti sve-čius. Tai jiems gerai pavyko. Sekan-čios pirmenybės turėtų įvykti Čika-goje. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Lengvosios atletikos rungtynėse Maskvoje Rimantas Plungė laimėjo pirmą vietą rutulio stūmimo — 20.24 m. Tai naujas Lietuvos rekordas. Tuo užsitikrino kelionę į Miuncheno olimpiadą.

Irklavimo pirmenybėse Kieve Lie-tuvos merginų aštuonių metų laimėjo pirmą vietą ir tapo Sov. Sąjungos meistere.

Miuncheno olimpiadoje dalyvauja tik 8 lietuviai. Tai lengvaatlečiai Ro-mualdas Bitė, Kęstutis Sapka, Ri-mantas Plungė, Nijolė Sabaitė, bai-darininkas Vladas Česiūnas, krepši-ninkas Modestas Paulauskas, plauki-kė Birutė Užkuraitė ir maratonin-kininkas Anatolijus Baranovas.

HAMILTONO KOVAS

Hamiltono lietuvių lengvaatlečiai, kurie nori dalyvauti baltiečių pirmenybėse prieauglio klase (10-15 metų), prašomi registruotis pas A. Gra-jauską tel. 522-2698. Pirmenybės įvyks prie Hamiltono, latvių ūkyje-stadijone, rugsėjo 16 d. Sportininkai tikisi gausių žiūrovų, nes stadionas yra labai gražioje vietoje, kur gali-ma pasimaudyti ir "papičnikauti".

Lauko teniso baltiečių ir ukrainie-čių pirmenybėse lietuviams atstova-vo 6 Čikagos, 2 Detroito, 1 Kleve-lando, 1 Toronto ir 4 Hamiltono Ko-vo atstovai, kurie nebūgali pasirodė. Mergaičių klaseje D. Grajauskaitė iškovojo II v. A. Pakalniškytė III. Abi mergaitės dalyvavo ir moterų klaseje. Nors čia jos pirmų vietų ne-laimėjo, bet Pakalniškytė nugalėjo Toronto latvių atstovę, o Grajauskai-tė laimėjo vieną setą iš šių metų lietuvių meistrės Žumbakienės. A. Grajauskas iškovojo III v. jaunų klaseje. A. G.

ČIKAGOS LIETUVIŲ HORIZONTE

(Atkelta iš 4-to psl.)

Čiurlionis, J. Naujalis, J. Karnavičius ir kiti. Nuo IV tomo leksikono re-dakcija pradėjo papildymus, įtrauk-dama daugiau gyvųjų šių dienų kom-pozitorių iš viso pasaulio. Buvo kreiptasi į prof. Venckų Lietuvoje ir prof. J. Zilevičių laisvajame pasaulyje, kad šie paruoštų šių dienų lie-tuvių kompozitorių biografijas ir re-dakcijai pristatytų jų charakteringės-nių kūrinių gaidas. Mes nežinome, kaip ten tvarkėsi Lietuvoje. Prof. J. Zilevičius, neturėdamas jokių pašali-nių pajamų, o pragyvenimą gauda-mas iš lietuvių jėzuitų malonės, su-sidūrė su pinigineis problemomis, nes paruošimas vienos biografijos su fotostatais bei pašto išlaidomis ma-žiausiai atsiejo apie \$25. Tokių bio-grafijų, gavęs \$200 paramos iš AL-Tos ir \$500 iš Lietuvių Fondo, 81 metų sulaukęs prof. J. Zilevičius pa-ruošė net 35. Išėjus IV leksikono to-mui, apimančiam A-K raides, randam sudėtas trylikos lietuvių muzikų bio-grafijas bei jų svarbiųjų kūrinių ap-tarimus. Iš laisvėje gyvenančių ar jau mirusių muzikų įdėti: Br. Bud-riūnas, K. V. Banaitis, Vl. Jakubė-nas, J. Gaidelis, A. Kaskas ir A. Kup-revičius. Lietuviai atstovauja septy-nios pavarės. Parinktoji pusianvy-ra labai įdomi, nes skaičiumi daug mažesnė lietuvių išieivija leksikone kone vienodai atstovaujama su tri-jų milijonų tauta, gyvenančia savo-joj žemėje. Matysime, kiek dar lie-tuvių muzikų bus įvesta į kitus to-mus, bet šiame pasigendame J. Ka-činsko, A. Kučino ir eilės kitų. Prof. Zilevičius jų biografijas bus paruošęs bei pristatęs, bet kartais nesuprantama pasidaro redakcijos politika bei nuosprendžiai tokiais at-vejais.

Ed. Kondratas, siuvėjas

Individualus pritaikymas

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454
Toronto 3, Ont.

Angliškos vilnonės, "mohair", "terylene" medžiagos

TV-HI-FI

Taisom ir parduodam prieinamom kainom televizijos priimtuvus — paprastus ir spal-votus, keičiam senus — į naujus

Tel. 532-7733

1613 DUNDAS Street West

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

• Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus •
• Statom ir taisom antenas •
• Didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių •

672 Lansdowne Ave. • Tel. 531-6165

Ateitininkų žinios

Studijų dienos, kurias rengia To-ronto vyr. moksleiviai, įvyks rugsė-jo 15-17 d.d. Į jas atvyks moksleivių ir iš kitų kuopų. Torontiečiai, kurie studijų dienose dalyvaus, yra prašomi pranešti Linai Vaitiekūnaitei, nes reikia žinoti dalyvaujančių skai-čių. Studijų dienos tema: "Esame gy-vi — gyvenkime".

Jaunimo veikla prasidės už poros savaitžių. Jeigu bus gražūs oras, nu-matoma išyla į kokį nors parką, kur įvyktų šių mokslo metų veiklos ati-darymas.

Studentų ateitininkų stovykla Pen-silvanijoje baigėsi praėjusį sekma-dienį. Stovykloje dalyvavo būrys to-rontiešių.

Moksleivių sąjungos centro valdy-ba po dviejų kadencijų Toronte per-sikėlė į Klevelandą. Sąjungos pirmi-ninkė šiuo metu yra E. Ragaitytė. Buvę pirmininkai Toronte tęsia savo studijas: Algis Puteitis studiuoja tei-se Londono universitete, Eug. Gir-dauskas — tiksluosius mokslus Van-kuverje.

Tradicinis Havajų vakaras, kiek-vienais metais ruošiamas tėvų komi-teto, įvyks spalio 21 d. Prisikėlimo par. salėje. Laukiama visuomenės pritarimo ir pirmiausia yra prašomi visi tėvai ne tik patys atvykti, bet ir kitus paraginti.

Skautų veikla

Po vasaros atostogų ir stovyklų "Satrijos" ir "Rambynio" tuntu vienetai netrukus pradės žiemos se-zono veiklą. Primename tėvams fak-tą, kad organizuotas jaunimas yra ge-resnis jaunimas, ir kviečiame juos savo vaikus užrašyti į skautų-čių draugovę. Platesnių informacijų tei-kia turtininkai: ps. P. Saplienė, 1558 Davenport Rd., tel. 537-1503 ir ps. P. Butėnas, 20 Brumell Ave., tel. 769-1489.

"Ažuolo" ir "Gintaro" mokyklų stovyklautojai prisitūti sveikini-mų atvirukų Toronto vadovams. Stovyklautojai, įgiję naujų žinių ir pa-tyrimo, jau grįžo į Torontą. Sveiki-name mokyklas lankiusius ir jas bai-giusius!

ASS pirmininkas fil. s. L. Gri-nius specialiu bendraraščiu pasvei-kino jūrų skautus-tes jų 50 metų su-kaikties progą.

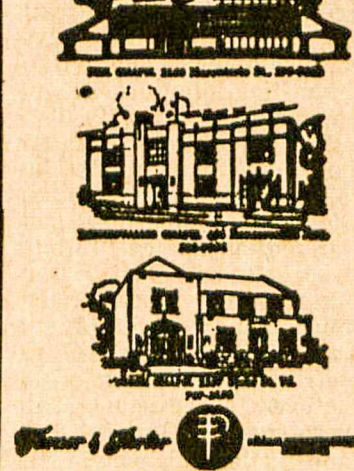
Dešimtoji Romovos stovykla dė-koja s. Vl. Bacevičiui iš Klevelando už gausias stovyklos nuotraukas spaudai ir vienetų albumams. Č. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lūbys. Tel. WA 2-7981, 261-0537
Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni PIGIA KAINA.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydymoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius. Pataisęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydymą medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-gėrimas tesdavosi daugeli mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydymą medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tapa-lo bei lazdele formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinė-se. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsi-te patenkinti.

GESNAKAS — geras vaistas

laiviusi tūkti, apsaugoja nuo neiva-cenokas (garlie) yra natūralus krau-klės valantis vaistas — padeda jam rungtis, nuo puvimo šaltųjų bei įs-juonkino. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi savyje reikalingas gesnako alyvas, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per lūstus šimtus milijonų žmonių vartojo gesnako kaip vaistą, tikė-dami jo gydymą bei stiprinamąją galią. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogu-rėsi. Išgesnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

HIGH PARK-RONCESVALLES, apie \$10.000 įmokėti; didžiulis gra-zus 12-kos kambarių atskiras namas, 3 modernios virtuvės, vande-niu-alyva šildomas, naujas garažas su plačiu įvažiavimu; gauna apie \$355 mėnesinės nuomos ir sau nemokamą butą. Viena atvira skola.

HIGH PARK — RONCESVALLES, gražus didžiulis originalus dvi-butis (duplex), vandenių - alyva šildomas, balkonas, dvigubas gara-žas, beveik su 10 pėdų įvažiavimu, užbaigtas rūšys, apie \$10.000 įmo-kėti, viena atvira skola 10 metų.

INDIAN RD. — BLOOR, puikus, šiurkščių plytų, 6 didelių kamba-rių atskiras namas, visai nauja moderni virtuvė bei prausykla, vande-niu - alyva šildomas, užbaigtas rūšys, garažas su plačiu įvažiavimu, apie \$10.000 įmokėti.

WAUBAUSHENE — GEORGIAN BAY, komercinis žemės sklypas, arti vandens, pačiame miestelyje, galima statyti vasarnamį. Puiki vieta. Prašo \$4.000.

KINGSWAY — PRINCE EDWARD, puikus 6 kambarių atskiras na-mas, kvadratinis planas, graži moderni virtuvė, šalia pristatytas ga-ražas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo, skubus pardavimas, gražus kiemas, įmokėti apie \$8.000.

ORIGINALUS TRIBUTIS, maždaug 10 metų senumo; dideli gražūs butai su balkonais, \$7.200 nuomos, \$10.000 įmokėti, skubus parda-vimas.

Didelis pasirinkimas vienaauščių (bungalow)
Al. Garbenis, arba Pr. Kerberis,
namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-SIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	
6% už taupymo s-tas	8% už asm. paskolas
6¼% už 1 m. term. dep.	
6½% už 2 m. term. dep.	8¼% už mirtgicius
Kapitalas virš penkių milijonų dolerių	

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGI-CIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Ilepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — DUPONT, \$22,900, šeši šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja šildymo krosnis, kvadratinis planas, gilus ir apšildo-mas rūšys, tinkamas poilsio kambariui.

RONCESVALLES—HIGH PARK, \$12,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 1 mirtgicius, dvigubas garažas.

PEARSON — SORAUREN, \$5,000 įmokėti, atskiras, plytinis, 6 kamba-riai, moderni virtuvė, nauja šildymo krosnis, įvažiavimas. Turi būti parduotas, nes savininkas nusipirko kitą namą.

\$6,000 įmokėti, 10 kambarių, plytinis, atskiras, 2 prausyklos, 2 virt-vės, dvigubas garažas, 8% atviras mirtgicius; prašo \$33,900.

MISSISSAUGA — CAWTHRA, \$32,900 (back split) vienaauštis (bungalow), 7 kambariai, pristatytas garažas, 6¼ mirtgicius, 2 prau-syklos.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turtme krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLIUDZIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)
Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilijų remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai
Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IS BURMOS MEDZIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

971 College St., Toronto 4, Ont.

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

YOUNG a. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilno-jamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

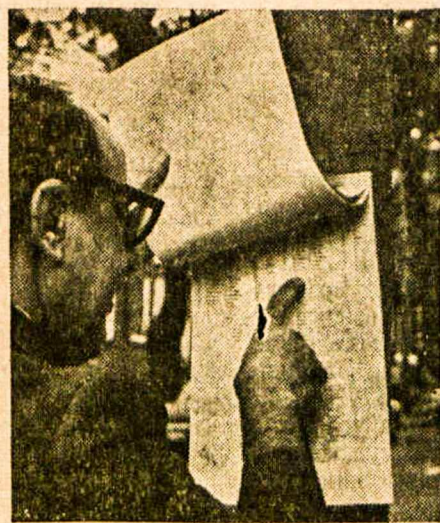
WASAGOJ prie pranciešų stovyklos 3 miegamųjų su visais pato-gumais vasarnamiais. Mažas įmokėjimas, žema kaina.

KIPLING — ISLINGTON, 6 kambarių vienaauštis (bungalow), už-baigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas.

BLOOR — JANE, \$10,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, dideli kambariai, alyva-vandenių šildomas

Ontario dabar rengia didžiausią istorijoje savivaldybinį surašymą

Be jūsų jis nebus pilnas

Siais metais bus renkami savivaldybių, mokyklų tarybų ir kitų vietinių institucijų atstovai beveik visoje Ontario provincijoje. Pirmasis šių rinkimų žingsnis — balsuotojų sąrašų sudarymas. Tam tikslui mes turime praversti gyventojų surašymą. Tai atliks provincija kiekvienai savivaldybei.

Tačiau mūsų savivaldybinis surašymas turi didesnę tikslą, negu vien tik balsuotojų sąrašų sudarymą. Jo duomenys padės nustatyti ir paskirstyti švietimo reikalus skirtus mokesčius tarp viešųjų ir atskirųjų (katalikų) mokyklų sistemų. Taip pat jie pagelbės provincijai teisingiau skirstyti pašalpas vietinėm įstaigom, kad padėtų sumažinti savivaldybių mokesčius. Be to, jie padės sužinoti tikrą gyventojų skaičių.

Surinkti beveik 8 milijonus pavardžių ir adresų, galite įsivaizduoti, bus didelis darbas. Provincija

yra pasamdžiusi 8.000 žmonių kurie turės aplankyti kiekvieną Ontario gyvenvietę. Kai vyriausybės atstovas pasibels į Jūsų duris, procedūra bus visai paprasta. Surašymų lapeliai bus iš anksto atspausdinti skaitytuvu su kiekvieno jūsų pastogėje gyvenančio asmens pavarde. Jeigu sutiksite, kad tame lapelyje surašyti duomenys yra pilni ir tikslūs, turėsite ant to lapelio tik pasirašyti. Jei būtų pasikeitimų, kaip pvz. šeimos padaugėjimas, tokia pataisa bus padaryta vietoje. Jums patikrinus pataisą, reikės pasirašyti. Lapelio pasirašymą gali atlikti bet kuris to namo suaugęs gyventojas. Jeigu Jūsų nerastų namuose, Jums tą lapelį paliks su paprastomis instrukcijomis. Pasiųskite tą lapelį paštu, be pašto ženklo, tuo atveju, jeigu jame yra pakeitimų.

Būsitis įtrauktas sąrašas tarp rugsėjo 5 ir 18 dienos.

Savivaldybinis surašymas bus rugsėjo 5 - 18

Be jūsų jis nebus pilnas

Government of Ontario

Ministry of Revenue

Hon. Allan Grossman, Minister. Donald A. Crosbie, Deputy Minister.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

2483 LAKESHORE BLVD. W., TORONTO 14, ONT.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be mokesčio: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialioje krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirmą pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONSEVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityres specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

AUTOMASINŲ PAGRINDINIS PATIKRINIMAS ir SUTAI-SYMAS, GREITAS ir SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Mėniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelia iš 1-mo psl.)

cialinis kreditas — 10, liberalai — 5, progresyvieji konservatoriai 2. Prieš rinkimus socialinis kreditas parlamente turėjo 36 atstovus, socialistai — 12, liberalai — 5, konservatoriai — 2. Pralaimėjimas, be abejonės, yra labai skaudus smūgis socialinio kredito vadui ir ilgamečiui premjerui W. A. C. Bennett, mėgusiam šaipytis iš socialistų grėsmės. Rinkiminio vaizdo metu W. A. C. Bennett sulaukė 72 metų amžiaus, bet nesutiko pasitraukti iš politikos, nors apie tai jau buvo kalbėjęs. Rinkimuose krito ir pagrindiniai kandidatai į socialinio kredito naujuosius vadus. Čia tenka priminti, jog pastarųjų trejų metų laikotarpyje Kanadoje turėjome 8 provincinių parlamentų rinkimus, kurių 6 baigėsi vyriausybės pakeitimu. Atsilaukė tik konservatoriai Ontario provincijoje ir liberalai Prince Edvardo saloje.

Iš Ontario ministerių kabineto pasitraukė išdo ministeris D. McKeough, spaudai išryškinus jo įsivėlimą į galimą spekuliaciją žemės Chatham miestelyje. 1969 m. McKeough, būdamas ministeriu miestų savivaldybių reikalams, patvirtino zonų pakeitimą Chatham miestelyje, nors jis pats su broliu ten turi nemažą žemės plotą, kurio pardavimas statybos bendrovėms gali duoti didžiulį pelną. Spaudos konferencijoje jis pareiškė nesijaučiąs kaltas ir nematąs valdinių bei asmeninių interesų susikirtimo, tačiau nenorįs pakenkti W. Davis vyriausybei. Prieš porą mėnesių spauda interesus susikirtimą įžūrėjo Ontario teisingumo ministerio D. Bales žemės įsigijime Pickering apylinkėje, kur bus įrengiamas naujasis Toronto aerodromas ir ple-

čiamas pats Torontas. D. Bales neatsistatydino, bet viešai išpareigojo visą už žemę gautą pelną panaudoti labdarai. Premjeras W. Davis jau yra pareiklavęs, kad visi ministerių kabineto nariai ji painformuotų apie turimas nuosavybes.

Sekančiais metais Ontario susisiekimo ministerija įves automobilių registracijos plokštes trejiems metams. Šia proga už papildomą \$25 mokesčių galima užsisakyti specialias plokštes su trim raidėmis ir trim skaitmenimis. Tos raidės gali sudaryti automobilio savininko inicialus ar jo pamėgtus trijų raidžių žodžius. Tik ONT kombinacija bus rezervuota provincijos kabineto ministeriam ir parlamento nariams. Plokštės taipgi nebus ir tų raidžių, kurios sudaro nešvankius žodžius. Tokias asmenines registracijos plokštes reikia jau dabar užsisakyti.

Premjeras P. E. Trudeau sutiko įsileisti Kanadon dalį iš Ugandos ištremiamų azijiečių, patenkintamas Britanijos prašymą, bet nepasakė jų skaičiaus. Spėjama, jog įsileista bus apie 5.000, o ištremiamų asmenų yra apie 60.000. Kanados imigracijos pareigūnai jau išvyko Ugandon. Įsileisti didesnio skaičiaus azijiečių Kanada negali dėl siaučiančio nedarbo.

Didžiausias ir gražiausias europietiškos mėsos ir skanėstų krautuvės. Geros kokybės gaminiai. Didelis pasirinkimas. Konkurencinės kainos.
SPECIALOS GAMINIAI KAS SAVAITĖ

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BACĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
 - sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
 - be atskiro atlyginimo
 - agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
 - parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
 - parūpina elsmo priemones ekskursijoms
 - patarnauja atskviečiant gimines
- Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

SKAITYTOJAI PASISAKO

TIKSLIOS INFORMACIJOS SIEKIA

"T2" 23 nr. B. Rimgaudas straipsnyje "Išdraskytos Lietuvos žemės" teigia, kad carinėse Rusija pripažinusi "Lituaniam propriam", kurios plotas buvęs dvigubai didesnis už dabartinę "Tarybų Lietuvą".

Sitą Rimgaudo teigimą "T2" 30 nr. paneigia P. Lelis straipsnyje "Apie išdraskytas Lietuvos žemes". Lelio teigimu, carų Rusijoje ne tik "Lituaniam propriam" neturėjo pripažinimo, bet net Lietuvos vardas buvęs panaikintas. Didžiūma Lietuvos žemių buvo sujungta su Gudija į vieną administracinę vienetą ir vadinosi "Sievero — vakarų kraju". Kita dalis buvo prijungta prie Lenkijos ir vadinosi "Privislinskij kraju". Nebuvę nė Ukrainos, bet "Malorusija", o Pabaltijys (dabartinė Estija ir Latvija) vadinosi "Pribaltiskij kraju".

Katram tikėti? Ar carinės mokyklas prisimenančiam Leliui, ar už slapvvardžio pasislėpusiam Rimgaudui? Beje, žinant, kad gal 90% skaitytųjų nėra lanke caro mokyklų ir retas kuris rusiškai supranta, informacijos tikslumas įgauna dar didesnę reikšmę. Tad būtų buvę tikslu, jei Lelis visus "kraju" pavadinimus būtų lietuvių kalbon išvertęs.

"Aidų" 1 nr. Vincas Trumpa rašinyje "Bendruomenės tikslus ir vertę perkratant", kalbėdamas apie Lietuvių Chartą prabėgom pastebi: "Anapitoli (lietuvių tauta) nuo amžių užsigrūdinus laisvai gyventi, nors iš tikrųjų iš savo 700 metų istorijos ta laisvę ji naudojosi vos tik šešis mėnesius. Ir kaip kvailai naudojosi!" — šūkteli autorius, tur būt pats savo išradimumo nustebinas.

Tikėti ar ne? Rašo ne slapukas, bet sava ranka ir, reikia manyti, pilną samonę turėdamas istorikas. Tačiau argi tikrai tokia jau paprasta mūsų tautos istorija?

V. Trumpos teigimu nelinkusiam tikėti skaitytuijui pasidaro drąsiau, kai už keleto puslapių randi redaktorius dr. J. Girmiaus pastabas: "Keli klausimai dėl V. Trumpos straipsnio". Klausimas trumpas ir aiškus: "Bet kokių istorinių pagrindu Trumpa teigia, kad lietuvių tauta iš savo istorijos 700 metų laisvę tesinaudojo tik šešis mėnesius?" Čia pat atsakoma ir į kitą Trumpos prieaištą: "Verčiau chartos 'pakili' ryžtis, negu tokia, 'pakili' rauda".

Stokas rašančiojo prasišlenkimas su tikslumu, faktų iškraipymas arba užglostymas (suprask: carinė Rusija Lietuvai buvo geresnė, negu sovietinė), siekiant sustiprinti savo reikšiamos nuomonės pozicijas, yra neleistinas geros valios skaitytojo suvedžiojimas. Laisva, partijai, valdovui ar asmeniškiesiems tikslams nepajungta viešoji informacija su tokiais reikšimais kietai kovoja. "Time" š. m. rugpjūčio 14 d. "AIM For Accuracy" rašo: "Klysti yra žmoniška, bet spaudos darbuotojams klysti negalima." Prieš trejus metus Vašingtone įsteigta "AIM—Accuracy In Media" (Tikslumas viešoj informacijoje) turi 30 tarnautojų, kurių darbas yra sekti spaudos, radijo ir televizijos pranešimų tikslumą. Su tiesa prasišlenkiančių žinių autorių AIM paprašo jas atšaukti, gi neatšaukus užperka apmokamus skelbimus ir taip kompromituoja netikslių žinių skleidėją.

Vienas pirmųjų AIM "aukų" buvo žinomas komentatorius David Brinkley, palyginęs JAV su 19 šimtmečio Prūsija, kuri "... kariniams reikalams skirdavo du trečdalius krašto pajamų". AIM nurodė, kad Amerika šiems reikalams skiria tik apie 40% arba truputį daugiau kaip vieną trečdalį. Š. m. birželio mėn. AIM užpirkė dvių skilčių skelbimą paneigti "New York Times" korespondento Anthony Lewis pranešimą, kad Vietnamo uostų blokada esanti neefektinga. AIM žiniomis, pranešimas buvęs netikslus.

Abraham Kalish, AIM generalinis sekretorius, anksčiau dirbes "US Information Agency", sako, kad jo organizacija siekia vieno tikslo: informacijos tikslumo. Panašios organizacijos laukti lietuvių tarpe būtų nerealu, bet galim pagedauti, kad rašančiai ir redaktoriai pirmoji eilę siektų tiksliai informuoti, o ne betkokia kaina nuomones formuoti.

Vytautas P. Zubas

Fidži, 1972. VIII. 16

7 psl. • Tėviškės Ziburiai • 1972. IX. 7 — Nr. 36 (1179)

Spygliai rašo

"...Aplamai, tokios savitaros garbingoji Maskva įieško ir Vakaruose, o vieną kitą ir randa. Stai vargšelis Jonas Mekas pasiskundė, kad Niujorke jis duonos negauna, o dail. Ignas, kad irgi šiaip taip gal iškentės, kol į tėvynę galės nuvažiuoti pavalgyti, o Pilka iš Čikagos tuoj tapo žemės ūkio specialistu ir konstatavo, kad kolchozininkas buože nebenorėtų tapti..."

Sunkiausia operacija

Trys chirurgai — vokiečiai, prancūzai ir rusai — kalbasi chirurginėm temom. Vokiečiai sako, kad sunkiausia yra galvos operacija, prancūzas tikina, kad širdies operacija, o rusas tvirtina, kad gerklių. Pirmieji du nusiuko — tai esanti viena lengviausių operacijų.

— Tai jums. Mes pvz. turime išimti tonsilus pro pakaušį, nes rusai negali išsižioti.

SYPSENOS

Mokytas sūnus

Ketvirtos klasės gimnazistas, parvažiavęs namo pas tėvus, bandė kalbėti lotyniškai.

— Pater meus, atidaryk duris, parvažiavo studenturis!

Pamatęs antį ir klausia:

— Kas tai yra per paukštaitum, kad snapatam kaip lopatum?

— Gi antis, vaikel! — sako motina.

— A! Anatatum, anatatum!

Atėjo mėslyvežis. Tėvas ir sako:

— Ei, sūnatum, imk šakatum į rankatum, vežk mėsatum į laukatum...

Tautinė forma

Po II D. karo sugrįžę į Lietuvą bolševikai skelbė šūkį: "Tautinė forma, socialistinis turinys!" Pagal jį turėjo būti tvarkomas visas kultūrinis gyvenimas. Tuo pačiu metu mėsos parduotuvių vitrinose vietoj tikrų mėsos gaminių — kumpių, dešrų buvo sudėti mediniai, nudažyti mėsos gaminiai. Žmonės žūrėjo ir paslapčiom vienas kitam sakė: "Tautinė forma, socialistinis turinys."

Virtuvėje

Motina, išgirdusi kažką dūžtant, įbėga virtuvėn.

— Kas čia nukrito?

— Rankšluostis, — nekaltai atsako penkiamejis sūnus.

— O kas sakmbtelėjo?

— Tame rankšluostyje buvo lėkštė.

Jauna duklė

Seniau buvo mada: kai atvažiuoja piršliai, tai mergina, kad ir susikalbėjus su jaunikiu, vis tiek pasislepia. Kartą atvažiuo piršliai pas Oną. Ji užlipo ant pirkios ir pasislėpė. Piršliai klausia, ar leis dukterį už jų jaunikiu.

— Kad gi dar jauna, — sako tėvas. Duklė išgirdo ir piktai šūktelėjo:

— Matai, kai dirbti, tai jau nejauna, o kai tekėti, tai jauna!

Dialogas

Vyras sako žmonai: — Man nepatinka, kad tu taip trumpai apsikirpai.

— Ach, šitaip? O tu mano nuomonės ar atsiklausai prieš nuplikdamas?

Plaukai

— Kur jūs buvute išėjęs? — klausia viršininkas tarnautoją.

— Buvau kirpykloje apsikirpti.

— Darbo metu?!

— Plaukai auga ir darbo metu.

Kas pavelkė?

Vienoje viešojoje vietoje būdavo baisiai prirūkyta. Ten buvo iškabintos lentelės su užrašais "Čia nerūkoma", "Rūkyti draudžiama", bet jos nieko negebėjo. Kartą šlavėja nuėmė visas lenteles ir pakabino savąją su užrašu: "Rūkyk, rūkyk, greičiau nudvėsi!". Naujasis užrašas pavelkė rūkytojus...

Parinko Pr. Alš.

3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON:

(PRIE 6-POINTS, ARTI KIPLING AVE.)

Frank Barauskas

REALTOR

231-6226

Frank Barauskas

Insurance Agency Limited

231-2661

Gerard Balčiūnas

Advokatas (barrister, solicitor)

233-9632

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIZIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncevalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

Notaras

A. Liūdžius, B.L.,

47 Howard Park Ave.

(Toronto-Dominion Bank pastatas)

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu 537-1708

MEDUS -

reikalingas

sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas

Induose ar korpuse. Iš bitynų:

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILŪYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONSEVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadienis nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

INSURANCE

DUDA

769-4612

2231 Bloor Street W.

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Po vasaros atostogų vėl prasideda mokslo metai. Linkime, kad visi mokiniai grįžtų į mokyklas.

— Springhurst pamaldos šį sekmadienį, rugsėjo 10, bus įprasta tvarka: 10 ir 11 val. Po to nuo sekančio sekmadienio pamaldos ten bus laikomos tik 11 v.

— Dėkojame sol. V. Verikaičiui ir muz. J. Govėdai už vadovavimą giedojimui Midlande lietuviškų pamaldų metu.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 9 v.r., Rickų-Jonų šeimos intencija, 2 v. p.p. — sutuoktuvės; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Marijoną Skaržinskienę, 11 v.r. už Vorininkaičių šeimos mirusius; Springhurst 10 v.r. už a.a. Alfonsą Dausą.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pradedant rugsėjo 10 diena pamaldos sekmadieniais bus 9.30 v.r. su sekmadienio mokykla vaikams nuo darželio iki 9-to skyriaus. Visi tėvai skatinami leisti vaikus į pamokas kas sekmadienį, nes tik nuolatinis lankymas įgalina krikščionišką auklėjimą.

— Rugsėjo 17, sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos su šv. Komunija.

— Pereitą sekmadienį, rugsėjo 2., susituokė Jonė Yčaitė su kapitonu Reginald Webster. Jaunieji kurį laiką gyvens Edmontone. Apelgas atliko dėdė kun. Stasys Neimanas iš Cikagos ir kun. Algimantas Žilinskas.

— Mūsų ligoninė: Our Lady of Mercy — I. Puodžiūnienė; Toronto General Hospital — P. Preikšaitis.

SV. P. LIES MARIJOS GARBEI bus procesija, Rožinis, rugsėjo 13 d., 7.30 v.v., Immaculate Heart of Mary bažnyčioje, 131 Birchmount Rd. (kampanas Danforth Rd.). Vaziuoti po žemių iki Warden, imti Warden South autobusa. Jei kas norėtų vaziuoti kartu, skambinti 763-4233 po 6 v.v.

Dr. J. Urbaitis nuo rugsėjo 2 iki 18 d. išvyko atostogų. Jo kabinetas tomis dienomis bus uždarytas.

I Pedagoginį Lituanistikos Institutą Čikagoje įsirašė Dalia Pajarskaitė, baigusi Hamiltono seštadieninę mokyklą. Tai jau aštunta Instituto studentė iš Hamiltono. Šiame institute jos studijuoja lituanistiką korespondenciniu būdu ir gauna atitinkamus pažymėjimus. Už mokslą apmoką KLB švietimo komisija. Norintieji pasinaudoti šia galimybe tesikreipia į minėtos komisijos pirmininką L. Tamošauską Toronto.

VIENTELE KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Ivalius natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji įdusai, elektronika, įvalius spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ISNUOMOJAMAS kambarys Islington. Skambinti po 5 v.v. tel. 239-7287.

REIKALINGA NAMŲ SEIMININKĖ bendriems namų ruošos darbams draugiškai Bayview rajono šeimai, suprantanti angliškai. Augstas atlyginimas ir turėtų gyventi kartu. Tel. 444-8406.

ISNUOMOJAMI du kambariai, virtuvė ir prausykla III-me augšte. Yra garažas. Skambinti tel. 762-4246.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Pas mane galite gauti vartotų 2x4", durų, faneros. Tel. 839-4894. KAZYS CIBAS.

MORTGICIAI Dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgiculus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronto.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūšių, klemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 BLOOR ST. W., kamps Bloor-Durle gatvių Telefonas 762-4252

Ivalius stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priimanos kainos.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ

PARKSIDE MEAT MARKET 335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivalius savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

Tautos šventei Rengti Komitetą, susitaręs su KLB Toronto apylinke, maloniai kviečia į

TAUTOS ŠVENTĖS

minėjimą-banketą

LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 BLOOR ST. WEST, TORONTĖ

Rugsėjo 10, sekmadienį, 11 v. ryto

iškilmingos pamaldos lietuvių šventovėse, dalyvaujant šauilim ir savoniam-kūrėjams su vėlavom

• Baltijos jūrų šauilių kuopos vėliavos šventinimas ir įteikimas
• Generalinio Lietuvos konsulo Kanadai dr. J. Žmuidzino žodis
• Šauilių Sąjungos centro valdybos nario Vl. Mingėlos poskaito
• Hamiltono mergaičių choras "Aidas" su dirigentu ir solistu V. Verikaičiu • Banketas — šokiai

Įėjimas į minėjimą: laisva auka, į banketą — \$5.00 asmeniui, savokūrėjams ir pensininkams — \$3.00. Pakvietimai gaunami Lietuvių Namuose (tel. 533-9030) arba prie įėjimo.

RUGSĖJO 9,

šeštadienį,

6 val. vakaro

Rengiamės į seštadieninę mokyklą, kur pradėsime naujus mokslo metus

Nuotr. S. Dabkaus

TORONTO MAIRONIO SEŠTADIENINĖ MOKYKLA mokslo metus pradės šį seštadienį, rugsėjo 9 d., 9 v.r., Sv. Vincento mokyklos patalpose, prie Roncesvalles (tarp Fernanago ir Westminster gatvių). Pirmąjį seštadienį mokiniai bus paleisti 11 v., o kitais seštadieniais pamokos vyks nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p. Mokiniai privalo jau pirmąjį seštadienį atsiesti pernykštius vadovėlius, sąsuvinius ir pieštukus. Mūsų mokyklos mokslo metai yra trumpi, todėl tėvai maloniai prašomi kiekvieną seštadienį reguliariai atsiesti vaikus į mokyklą. Šiais metais norima sudaryti atskirą klasę mokiniui, kurie nekalba lietuviškai. Prašoma į tai atkreipti dėmesį ir pasinaudoti šiuo patarimu. Vedėja

Rugsėjo aštuntoji — Vytauto D. karūnavimosi diena yra kartu ir lietuvių tautinė šventė. Ta proga gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas pasakys kalbą per radiją "Tėvynės Prisiminimų" programoje, kuri bus transliuojama šį seštadienį, rugsėjo 9 d., nuo 7 iki 8 v.v.

"Tėvynės Prisiminimų" radijo programa transliuojama du kartus į savaitę: ketvirtadieniais 5.30 — 6.00 v.v., seštadieniais 7-8 v.v. iš CHIN stoties 101 FM banga. Religinę temą kokievieną seštadienį kalba kun. J. Staškus. Programos vedėjas — J. R. Simanavičius.

Lietuvių kankinių pagerbimas Midlande, įėjusių kankinių šventovėje, įvyko praėjusį sekmadienį — rugsėjo 3 d. Iškilmė buvo pradėta 2 v.p.p. Mišiomis, kurias atnaušo kun. J. Staškus, o pa mokslą apie Lietuvos kankinius didvyrius ir jų auką pasakė kun. A. Prakapas, OFM. Išpažinčių klausė ir pamaldose talkino kun. B. Bagdonas, OFM. Vargonais grojo J. Govėdas, solo giedojė ir bendroms giesmėms vadovavo sol. V. Verikaitis. Mišios buvo užbaigtos Tautos himnu. Po Mišių lauke buvo einami Kryžiaus Keliai, kuriems vadovavo kun. A. Prakapas, OFM, pagal poeto kun. K. Žitkaus eiliuotus tekstus. Iškilmės užsibaigė prie lietuviams kankiniams pastatyto kryžiaus. Dalyvavo apie 200 tautiečių, daugiausia iš Toronto.

Per pirmąsias dvi ar tris rugsėjo savaites surašinėjami Ontario prov. gyventojai. Tikslas — sudaryti pilnus gyventojų sąrašus savivaldybių ir mokyklų vadų rinkimams. Pajamų ministerijos min. A. Grossmanas, kuriam pavesta tvarkyti surašinėjimą, pareiškė spaudai, kad šis surašinėjimas yra svarbus mokesčių paskirstymui tarp viešųjų ir atskirųjų mokyklų, nustatyti provincinės vyriausybės pašalpos, skiriamoms vietinėms valdžioms, ir vietiniams rinkimams vykdyti. Ministeris atkreipė dėmesį į katalikus. Esą vyriausybės svarbu žinoti, ar gyventojas yra katalikas, nes jis turi teisę savo nuosavybės mokesčius skirti atskirųjų mokyklų vadybai. Be to, katalikai turi teisę balsuoti atskirųjų mokyklų vadybų rinkimuose, net ir tie, kurie nėra nei savininkai, nei nuomininkai. Pvz. katalikų šeimos stūnas ar dukterė, sulaukę 18 m., jei yra Kanados ar Britanijos piliečiai, gali balsuoti arba atskirųjų, arba viešųjų mokyklų vadybų rinkimuose, nežiūrint kuriai sistemai tėvai skiria mokyklų mokesčius. Ir lietuviai turėtų atkreipti dėmesį į tuos dalykus, nes jie liečia ir juos.

KLB krašto tarybos antroji sesija įvyks rugsėjo 30, seštadienį, Hamiltono Aušros Vartų parapijos salėje. Registracija prasidės 10 v.r., posėdis — 11 v.r. Numatyta gana plati darbotvarkė, apimanti visą Kanados lietuvių veiklą. Sesiją globo KLB Hamiltono apylinkės valdyba, pirmininkaujama L. Skripkutės. Apylinkių valdybos prašomos paruošti veiklos pranešimus raštu. Jie paprastai pridedami prie protokolo ir lieka kaip dokumentinė medžiaga ateities. Krašto taryba yra Kanados lietuvių rinkta vyriausia atstovybė sprendžianti bendrinius tautiečių reikalus.

Latvių studentas M. Lorbergs, gavęs registracijos blanką iš Toronto universiteto žiemos semestru (Division of University Extension), užpildė, pateikdamas tikrus duomenis apie save. Vėliau, patikrinęs savo registracijos formą, nustebo radęs įrašytus visai kitokius duomenis, būtent, kad jis gimęs ne Latvijoje, o Sov. Sąjungoje, ir kad esąs ne Latvijos, o Sov. Sąjungos pilietis. M. Lorbergs tuojau parašė protesto raštą universiteto prezidentui J. H. Sword, prašydamas išaiškinti, ar tai padaryta sąmoningai, ar per klaidą. Iki šiol jis negavo raštiško atsakymo, tačiau telefonu buvo pranešta iš unto registracijos skyriaus, kad tai įvyko per skaitytuvo klaidą. M. Lorbergs tokiu ataskymu nėra patenkintas ir reikalauja aiškesnio atsakymo, nes jo žiniomis tokių atvejų būvę ir daugiau. Savo laiško kopijas M. Lorbergs išsiuntinėjo spaudai ir J. Diefenbakeriui. Galimas dalykas, kad tokios registracijos atvejų yra pasitaikę ir lietuviams. Jei tokių būtų, reikėtų kelti viešumon.

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

Utopia-Organic Natural Foods

Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai

1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont. Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164

Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sūka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

RENGIATĖS VESTI? Jums patiks mano profesinis foto darbas ir žemos kainos. Paskambinkite man ir pasiteiraukite: Robert Soucie, D. I. PHOTOGRAPHY, 29 Mountview Ave, Toronto • Tel. 766-5877

Pasirinkite 1973 metų leidimų lenteles

Lengvųjų ir sunkesniųjų (station wagons) automobilių savininkai gali pasirinkti trijų raidžių kombinacijas ir tris numerius 1973 metų leidimų lentelėms, sumokant ekstra \$25.00 mokesį.

Lentelės, išduotos sekantiems metams, galios mažiausiai trejus metus.

Prašymai pasirinkti lentelėms turi būti paduoti raštu: Special Plate Office, Macdonald Block, Queen's Park, Toronto. Prie kiekvieno prašymo turi būti pridėtas papildomas mokeskis \$25.00 (tikrai čekiu arba pinigine perlaida, išrašyta Provincial Treasurer vardu).

Pilną informaciją galima gauti iš Vehicles Licence Issuing Office, arba Toronto telefonu 248-3501.

MINISTRY OF TRANSPORTATION AND COMMUNICATIONS Ontario

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

Nuo šio rudens pirmojo parapijos parengimo — grybų vakarienes ateityje įėjimas į vakarienes kainuos \$4, o ne \$3 kaip kad anksčiau.

Visi turėtų suprasti, jog paskutiniuosius metais maisto produktų kainos yra žymiai pakilusios. Anksčiau už orkestrą mokėdavome \$90-\$100, o dabar — \$150. Faktiniai kainai pakelia tik 50 ct., nes vakarienių dalyviai ateityje gaus nemokamai po alaus bonkų ar vyno stiklą. Parapijiečiai turėtų tai suprasti ir neužrūstinti — kaip anksčiau, taip ir ateityje gausiai lankytis į mūsų parengimus ir tuo paremti savo parapiją.

Rugpjūčio 26 d. mūsų par. svečanėje buvo surengtas pobūvis M. Z. Bakaičiams 25 m. vedybinio gyvenimo sukakčiai atžymėti. Susirinko apie 139 svečių, kurie pagerbė su kaktuvinius. Pobūvio metu kalbėjo stūnas Algis, kuris savo ir savo sesutės Laimos vardu dėkojo tėveliams už jų gerąsiūdkumą, už leidimą į augstuosius mokslus. Jis taip pat padėkojo ir visiems svečiams. Po to gražią kalbą pasakė mūsų klebonas kun. dr. F. Jucevičius. Pobūvį organizavo stūnas Algis ir dukterė Laima. Sukaktuvininkai gavo megiamomo kambio baldus kaip dovaną.

Rugsėjo 17 d. mūsų parapijos choras, vad. Ag. Petrauskaitės, vėl pradės giedoti 11 v. Mišių metu. Bilietai į grybų vakariene jau yra pradėti platinti. Prasime juos įsigyti iš anksto, nes tai palengvins vakarienes ruošimą. Bilieto kaina — \$4, jaunimui — \$2.

Serga Kostas Mikėnas Royal Edward ligoninėje. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

Pradedant ateinančią sekmadienį Aušros Vartų parapijos choras vėl giedos 11 v. Mišiose.

T. Juozas Vaišys, SJ, pabuvojęs pas mus apie savaitę laiko, išvyko iš Montrealo. T. Juozas Aranauskas, SJ, mūsų parapijoje pasirodys šios savaitės viduryje.

N. P. Marijos seserų namuose šiais metais nebuvo padaryta pakeltimų. Visos anksčiau buvusios seselės pasilieka ir gavo dar vieną naują — seselę Janiną-Mariją Beinaravičiūtę.

N. P. Marijos seserų vedamas vaikų darželis ir priešdarželinė vaikų priežiūra jau pradėjo naujuosius mokslo metus. Visas reikalingas informacijas galite gauti paskambinę telefonu 766-9397.

Parapijos vakarienė ir loterija

TORONTO, ONT.

Kanados metinės parodos proga Toronto įvyko tradicinės atviros stalo teniso žaidynės. Jose dalyvavo ir keletas lietuvių: E. Sabaliauskaitė-Simerl, V. Nešukaitė, B. Plučaitė ir A. Saunoris. E. Sabaliauskaitė, žaisdama poroje su M. Kerr, paveržė iš amerikiečių moterų 15 metų laikyta meistrystė dvejoto kategorijoje. V. Nešukaitė atlaikė savo turėtas pozicijas ir poroje su E. Caetano laimėjo mišrus dvejoto varžybas. Algis Saunoris iš Lietuvos žaidė prieš Kanados meistrę W. Derek ir jam pralaimėjo. Kanadiečių spaudoje pažymėta, kad A. Saunoris yra buvęs net 3 kartus rusų meistrė. Gražiai pasirodė ir B. Plučaitė. "The Globe & Mail" įdėjo jos nuotrauką.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilio, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 5.0%

Taupomasis s-tas 6.0%

Term. ind. 1 m. 6.5%

Term. ind. 2 m. 7.0%

Term. ind. 3 m. 7.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės 8.5%

Nekiln. turto 8.5%

Čekių kredito 9.0%

Investacines nuo 9% iki 12%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.